Vdekje fashizmit — Liri Popullit

Pulliarina placena u gotovu
Takse postale e paguese

RILINDJA

ORGAN I FRONTIT POPULLUER TE KOSOVES E METOHIS

NEDELJNI LIST
FLETORE E PERJAVESHME

Redakcija: Prishtinë
Rruga Emin Duraku Nr. 38

PAJTIMET
për 1 vit 96 din.
„ 6 muej 48 „
„ 3 muej 24 „

Dorshkrimet nuk kthehen.

Odgovorni urednik
Drejtori pergjegjës XHELADIN HANA

V eti IV Nr. 103 | PRISHTINE, 19 Frucr 1948 | Çmimi 2 dinare

Fjalimi i Marshalit Tito para sulmuesve, novatorve dhe racjonalizatorve te Republikes Popullore te Sërbis

Shoke e shoqe,

Me lejoni te ju them disa fjale dhe te ju pershendes juve sulmuesat, ma te mire nder ma te miret, qe jeni mbledhe sot ketu ne Beograd qe te bani analizen e sukseseve dhe te punes s'uej.

Neve nuk na jane te njoftuna rezultatet e mbledhjes s'uej te sotshme, por une jam i bindun se ky takim i pare i juej, njoftja ne mes t'uej dhe shkembimi i eksperjencave ne pune do te kete randesi te madhe per te perballue ne t'ardhmen me sukses te gjitha veshtirsit, ne te gjitha sektoret e punes, kudo qe punoni.

Puna sulmuese, shoke, ka randesi te madhe per ne ne Jugosllavi, ne vendin qe shkon me vendoseshmeni dhe ngultas drejt socializmit. Puna sulmuese nder ne ka randesi te madhe ne perballimin e veshtirsive ne te cilat hasim ne realizimin e Planit t'one pesvjeçar dhe ne ngritjen e ekonomis s'one ne nji shkalle ma te nalte. Ajo ka randesi te madhe per industrijalizimin e elektrifikimin e Vendit t'one, per rindertimin ma intensiv te bujqesis e tjera. Puna sulmuese asht karakteristike dhe mundet te realizohet te jete e dobishme per komunitetin vetem ne vendin ku populli e ka pushtetin ne duert e veta, d. m. th. ne vendet ku punohet per nevojat e popullit e jo per profitin e disave, ne vendet qe shkojne drejte socializmit, ne te cilat asht krye nacionalizimi i te gjitha mjeteve te prodhimit ase te pakten te shumices se fuqive produktive dhe t'ekonomikes pergjithsisht.

Shoke e shoqe, na kemi para vehtes detyra te mdha e te randa, na ket po ju a perseritim gjithnji edhe po flasim vazhdimisht per kete. Prandaj une per keto çashtje nuk due me ju binde, sepse ju e dini ashtu siç i dini edhe veshtirsit ne te cilat edhe ju vete hasni. Por une due me perfitue nga ky rast dhe te ju shprehi mirenjohtjen juve, puntoreve, puntorve e nepunsave, qe e keni kuptue frymen e kohes dhe e keni tregue koshjencen e nalte ne pune per industrijalizimin e Vendit t'one. Sepse me qene sulmues nuk don me thane vetem me punue per me fitue ma teper, nuk don me thane me punue vetem per vet—vehten. Kjo asht e nji randesije te dores se trete dhe kete e dini edhe ju vet. Me qene sulmues don te thot me pase koshjencen te nalte dhe me punue per komunitetin, per te nesermen ma te mire, per mbare popullin, don te thot — me dhane gjithshka nga vehtja ne dobi te mbare popullit.

Ne shoqnin kapitaliste, ne kapitalizem, perdoret i ashtuquejtuni „akord", i cili i jep mundesi kapitalistit qe deri ne maksimum te çfrytzoje af-

Marshali i Jugosllavis JOSIP BROZ—TITO

tsit e njeriut dhe fuqin puntore per me i shtue profitet e veta. Nder ne puna sulmuese ka krejt tjeter randesi. Puna sulmuese ka randesi per krijimin e fryteve ma te shumta, produkteve ma te shumta — por, per popullin, per vehte, per klasen puntore, per katundarin, per inteligjencen t'one popullore, per popullin t'one pergjithsisht. Ajo, pra, sherben jo per profitin e disave, por shkon ne dobi te mbare komunitetit. Ketu qendron, shoke e shoqe, randesija e madhe e juve sulmuesave, pse ju jeni nder ma te miret, sepse ju jepni gjithshka nga vehtja per ndertimin e ardhmenis ma te lumtun te popujve t'one.

Neve sot na duhen edhe sa e sa gjana, na s'kemi shum se çka kishte me u-dashte te kishim. Un e dij se shpesh edhe nuk asht ashtu si duhej t'ishte. Por, tue apelue ne koshjencen t'uej te nalte dhe ne koshjencen e njerzve punonjes ne mbare Vendin t'one, une besoj se çdo nenshtetas i ndergjegjeshem i Jugosllavis e re, do t'i kuptoje veshtirsit, ne te cilat hasim ne perpjekjet te drejtueme ne faktin qe, me gjith mjetet e paketa qe kemi sot, t'i furnizojme njerzit t'one punonjes dhe mbare popullin t'one. Une nuk due me fole ketu mbi mungesat dhe pengesat qe na i kemi rreth ketij, por do te ju them nji gja: se pushteti i jone, d. m. th. pushteti populluer, pushteti i juej, te gjithe na qe ju na keni zgjedhe e na keni ngarkue per me udheheqe kete vend dhe kemi nji deshire te perbashket qe te qendrojme ne rrugen ne te cilen ndodhemi dhe te japim gjithshka nga vehtja, tue mos iu frigsue as mundit as veshtirsive, per me muejte me i krye detyret qe jane para nesh, per me muejte me udheheqe jeten t'one ekonomike e politike ashtu siç e dishron populli i yne — siç e kane deshirue edhe ata te cilet kane luftue per kete te sotshmen e te cilet sot nuk ndodhen midis nesh — do me thane drejt socjalizmit. Te jeni te bindun se udheheqsat e Jugosllavis se sotshme do te ndjekin kete rruge, thellesisht te vetedijshem se kane mbas vehtes mbare popullin punonjes t'one te ndershem, e ne rend te pare juve, shoke e shoqe sulmuesa, te cilet e mbani dhe e ngreni nalte flamurin e punes sulmuese per realizimin e Planit t'one pesvjeçar dhe per realizimin e ardhmenis s'one ma te mire.

Shoke, ju keni pase rastin me pa ne te kaluemen se shka ka pase puntori ne shoqnin kapitaliste. Une e dij se ju jeni koshjent mbi faktin se, edhe ne qofte se ne disa dege te prodhimit ka pase puntor me kualifikime te nalta, te cilet i kane pase pagesat pak ma te mira, ata kane qene vetem individ te cilet kane mujte me mberrijte dishka dhe se ajo nuk ka qene nji mase per standardin jetesuer te popullit puntor pergjithsisht. Kurse na duem me mberrijte ne shoqnin e re, ne shoqnin socialiste — dhe deri sot kemi mberrijte dishka — kushdo qe punon te shperblehet 'simbas punes dhe te mundet me jetue nji jete te deje per njeriun.

Ndersa na sot krijojme e punojme me hov, punojme qe te kemi sa ma shum çdo gja qe nevojitet per nenshtetasit e Vendit t'one, ndersa me ket rast kemi pak, shum pak fuqi puntore, dhe nuk frigsohemi se me mallnat e prodhueme do t'ia zame frymen tregut dhe do te shkaktojme qe klasa puntore te mbetet pa pune, kurse ne shoqnin kapitaliste asht krejt e kunderta. Atje me pase mjaft don me thane fatkeqsi per klasen puntore, papunesi, e vorfeni. Ndersa ke na veshtirsija qendron ketu dhe per aq kohe deri sa te mos kemi edhe te mos prodhojme mjaft gjana ushqimore e mjete per jetese, derisa nuk kemi ende mjaft fuqi puntore, ne shoqnin kapitaliste kriza shkaktohet kur magazinat jane plot dhe atehere ajo me te gjitha prodhimet e shumta don te thote uri e mjerim per klasen puntore. Atje shkaktohet kriza atehere kur ne magazina ka per se tepermi mallna dhe kur kapitalisti detyrohet me e fillue uljen e çmimeve te prodhimeve te tij., sepse konsumuesa ka gjithnji ma pak per shkak te papunsis dhe te fuqis blerse te paket. Qe, nji kontradite ne mes te shoqnis socjaliste dhe asaj kapitaliste: atje asht krize kur ka gjithshka, kurse ketu krizat jane te pamundshme.

Shoke e shoqe, sot ne Jugosllavi ekzistojne te gjitha para kushtet per krijimin e çdo gjaje qe u nevojitet popujve t'one. Kuptohet se, kjo nuk mund te kryhet mbrenda nji ose dy vjetve, na e kemi marre kohen ma te shkurte — pese vjete. E shka duhet te bajme mbrenda ketyne pese vjetve-. Nevojitet te krijojme maqina, te ngrejme fabrika te cilat do te munden me prodhue ate qe u nevojitet njerzve t'one, popullit t'one. Ketu na duhet t'i permbledhim te gjitha fuqit t'ona e te japim gjithshka prej vehtes; klasa puntore ne rend te pare duhet t'a perdore dijen dhe fuqin e saje fizike, te baje gjithshka qe asht ma e dobishme per kryemjen e detyrave t'ona te mdhaja. Petoljetka e jone e pare, shoke, do te krijoje aso kushtesh per jetese, per te cilat nuk kane mujte as me andrrue puntort e puntoret t'ona. Me gjithse ne keto vjetet e para na mungojne shum gjana, duhet t'a dijme se mbrenda dy ose tri vjetve ato skamje do te zhduken. Kjo gja do te ndihet qysh ne vitin 1948, i cili do te jete ma i veshtire ne permbushjen e Planit pesvjeçar. Rezultatet e punes sulmuese, rezultatet e asaje qe kemi mbrrijte ne vjetin e kaluem, teshma do te ndiihen. Qe, per shembull, mbas katastrofes se madhe te luftes, e cila e shkatrroi deri ne themel Vendin t'one, qysh sot na mundemi me i dhane popullit edhe tekstil, edhe shum gjana tjera te nevojshme per jetese te cilat i prodhojme ne fabrikat t'ona te rindertueme e te ngrituna. Qysh sot na mundemi me e furnizue katundarin me shum gjana qe para nji vjeti nuk kemi mujte me i dhane. Ky, asht, shoke, rezultati i punes s'uej ne fabrika.

Kete vjet, me gjithse do te kete ende veshtirsina, do te mundemi me e permirsue edhe ma teper furnizimin. Na tash jemi tue e vue ne perdorim t'ashtuquejtunin „çmim te trete". Ne lidhje me kete me lejoni te ju spjegoj disa gjana, te cilat ndoshta nuk u jane te kjarta te gjithve, e te cilat kundershtaret e rendit t'one ekonomiko—shoqnor ne Jugosllavi deshten me i çfrytzue per te shkaktue turbullim ne radhet t'ueja. Para disa kohe na kemi leshue ne treg te lire disa produkte me çmime ma te nalta jo per te keqsue standardin jetesuer te puntorve, por per t'i mobilizue te gjitha mjetet te cilat qendrojne akoma latente ne popullin t'one, per te mujte me e realizue Planin t'one pesvjeçar. Siç e dini, na ne Jugosllavi, e kemi furnizimin e garantuem edhe per puntort dhe per disa shtresa tjera, per te gjithe ata qe nuk munden me i sigurue ne ndonji menyre tjeter gjanat ushqimore dhe qe nuk mund te furnizohen prej spekulantave sepse u kushtojne shum shtrejte. Por, na kemi leshue disa produkte qe i kemi, si per shembull sheqerin e disa tjera, ne treg te lire, keshtu qe ata qe kane mjaft pare per t'i pague ma shtrejte e na te mundemi me pase nga nji ane ma shum mjete, e n'anen tjeter me ia ba te pa mundun spekulantave qe t'i mbledhin keto gjana ushqimi ne magazina te tyne dhe t'i shesin neser me çmime katerfishe. Sikur t'a kishim leshue sheqerin ne treg te lire me çmim prej 35—40 dinare, te jini te sigurte se mbrenda pak diteve sheqeri do te zhdukej nga tregu dhe do te gjindej ne magazinat e spekulantave, te cilet mandej do t'a shitshin nga 150 dinare kilogramin. Per kete arsye na ia kemi caktue sheqerit çmimin prej afer 100 dinaresh, keshtu qe per spekulanta te mos jete terhjekes per t'a grumbullue teper. Ata munden me ble per vehte, por nuk munden me spekulue me 'te. Ne kete menyre Shteti e populli marrin ne duert e tyne ma shum mjete per blemjen e maqinave dhe te çdo gjaje qe na nevojitet. Ma mire asht qe ai fitim t'i perkasi popullit se sa spekulantat t'i grumbullojne te hollat e te ndertojne perseri per vehte pallate. Nga ana tjeter na e kemi shtue racionin e sheqerit ne furnizimin e garantuem per ata qe kane te drejte per te, do me thane per popullin e te tjeret puntor. Pran-

(vazhdon ne faqen e dyte)

Nga fjalimi i Marshalit Tito

(vijon nga faqja e pare)

daj te jeni te bindun se te gjitha masat qe i marrim, kane vetem nji qellim, krijimin e mjeteve sa ma te shumta qe i nevojiten mbare komunitetit t'one. Me kete rast na kujdesohemi seriozisht qe njeriu i jone i punes, puntori e puntoret, inteligjenca popullore dhe te gjithe njerzit punonjes ta kene te pakten ate qe asht ma e nevojshme per jetese. Dhe pervec mjeteve te pakta dhe gjanave te pa-mjaftueshme ushqimore ne rend te pare, na e kemi siguruе popullin puntor, se pari kategorin ma te rande te puntorve, e mandej kategorinat gjithnji ma te lehta, keshtu qe ma te randat te marrin ma se shumti. Un mendoj se kjo asht e drejte dhe se per kete gja nuk do te na e shofe te madhe asnji njeri i ndershem. Keshtu do te veprojme edhe ne t'ardheshmen: sa ma shum e ma rande te punoje ndonji, aq ma teper edhe duhet te fitoje, per t'a plotesue fuqin e tij fizike. Na nuk guxojme me lejue qe klasa e jone puntore te dobesohet fizikisht dhe t'u nenshtrohet semundjeve te ndryshme, si dikur ne shoqnin kapitaliste. Neve na duhet me pase brezni te fuqishme, te forta, me koshjence te nalte ndaj detyres e rolit qe e luejne ne shoqnin e re te sotshme.

Shoke e shoqe, une i permenda „çmimet e treta". Mbrenda pake ditve do te publikohen masat qe i kemi marre tash — do me thane t'ashtuquejtunat çmime te treta. Çmimi i dyte ka qene ai ne treg te lire, por pak ma i shtrejte e here edhe mjaft i shtrejte, por i pershtatshem per ata qe kane mjaft pare. Mirepo tash po e perdorim çmimin e trete per me mujt qe edhe katundarve punonjes ne Jugosllavin e re, te cilet po ashtu, me djersen e ballit te tyne, prodhojne produkte te nevojshme per ju e mbare komunitetin t'one, t'ua bajme te mundun me u-pajise me mjetet e nevojshme, me vegla te ndryshme, me mbathje e gjana tjera, por me çmim qe do te jete i pershtatshem per 'ta, por ne menyre qe edhe na te marrim prej ketyne kunder-vleren e afert qe na te mos ua shesim atyne prodhimet industrijale me çmime shum te nalta. Ata, bje fjala na japin grunin me nga kater dinare per killogram e na atyne kepucet nga 250 deri 300 dinare. Me nji fjale, çmimi i trete, ne rend te pare, te kete influence te madhe ne furnizimin e juve puntorve dhe puntoreve n'industri dhe katundarve ne bujqesi. Keta te dy elementa ma te fuqishem ekonomik, puntori e katundari, duhet te furnizohen ne rend te pare me ato gjana qe u nevojiten, kurse „çmimi i dyte" do te mbetet per ata qe kane pare e munden me i pague.

Po si kemi mujte, me mendue qysh sot mbi kete gja dhe me marre masa per futjen e t'ashtuquejtunave „çmime te treta", te pershtatshme per katundarin i cili do te mundet me ble çka i nevojitet me çmim ma te lire e tue i shite ma lire prodhimet e tija? Kemi mujte me e ba kete gja per shkak se ju, ne vitet e fundit, e sidomos ne vjetin 1947, keni punue ne menyre sulmuese dhe e keni ngrite prodhimin t'one ne nji shkalle ma te nalte, e keni shtue, dhe i keni paksue shpenzimet e prodhimit. Na tash kemi tekstil gjithnji ma shum dhe fabrikat t'ona punojne çdo dite ma teper. Na tash kemi edhe prodhime metalesh e tjera te nevojshme per katundaret. Pra, pikerisht per arsye se ju keni njerez ma shum keso prodhimesh, na do te mundemi me ua dhane katundarvet me çmim ma t'ulte, por pikerisht per kete arsye do te mundemi me marre prej katundarit me çmime perkatese t'ulta çdo gja qe ju nevojitet juve: edhe grunin, edhe pasulin, edhe yndyren edhe voet dhe çdo gja tjeter qe prodhon ai. Pra, siç e shifni, me gjithse kemi veshtirsina te mdha, na mundemi me e gjete menyren per t'i harmonizue bile mire te gjitha nevojat t'ona, keshtu qe populli i yne puntor te vuej sa ma pak-sepse jep ma se shumti. Kjo nuk shkon aq lehte, nuk shkon aq shpejte dhe do te kemi veshtirsina ende, por do t'i kapercejme. Na do t'i kapercejme keto edhe ne menyre tjeter: do te perpiqemi te gjithe si nji, tue dhane seciji ne vendin e tij gjithshka nga vehtja. Zhvilloni punen sulmuese dhe perhapeni ne radhet e njerzve punonjes atje ku punoni. Ne kete menyre na punojme per komunitetin t'one.

Ju shoke dhe shoqe, nuk duhet te frigoheni se do te mbeteni pa pune ne qofte se prodhoni malle ne teprice. Jo, ke na kurr nuk do te ngjaje kjo. Ne qofte se do te kemi shum prodhime, atehere,do te mundemi me i dhane lire dhe do te nevojitet me punue ma pak. Kur te kemi teper, atehere nuk do te punojme 8 ore por 7 ore.

Ka me ardhe koha kur do te punojme edhe 6 ore e bile edhe 5 ore. Me nji fjale, neper ekonomin me plan ne shoqnin socjaliste krijohen aso parakushtesh ku njerzit munden me jetue jo vetem me nji jete te denje per njeriun e thjeshte por me nji jete te nalte te kulturueme, me nji jete t'atille, siç na e kane mesue gjenit ma te mire te njerzimit Marksi, Engelsi, Lenini e Stalini.

Shoke e shoqe, me lejoni te ju them disa fjale mbi kujdesin per njerzit, per kuadrat. Pak perpara e permenda nji fare ndryshimi, bile te madh, ne mes te menyres se prodhimit ne shoqnin kapitaliste dhe ne socjalizem. Pse atje futet „akordi"? Pse na e fusim punen sulmuese? Atje futet „akordi" qe kapitalisti te mundet deri ne maksimum me e shtue profitin e tij nepermjet te çfrytzimit te njerzve. Na e fusim punen sulmuese, tue pase parasyshe ne rend te pare kujdesin mbi njeriun, mbi ate qe asht sulmues, qe punon, kujdesin qe edhe te shperblehet denjesisht. Ne shoqnin kapitaliste per shembull, puntori ne fabrike punon me akord mbrenda 8 oreve pune, 120 - 150 ose ma shum cope gjana te ndryshme. Kur kapitalisti shef se puntori mujti me e mberrijte ket dhe me fitue pak ma mire se zakonisht, e ule çmimin e punimit te veglave, e hype normen ne 200 copa dhe keshtu e shtin puntorin me punue nate e dite per te mujte me fitue sa per te jetue disi. Mirepo ne shoqnin t'one ne prodhimin socjalist, kjo gja nuk ka vend. Kushdo qe perpiqet me e çfrytezue puntorin kaq pashpirte, vetvetiu punon kundra komunitetit, sepse kush i jep ma teper komunitetit, duhet edhe te marrin ma shum nga komuniteti. Na nuk duem qe puntori i yne te çfrytzohet. Na duem me pase puntor te vetedijshem, te shperblyem mire simbas mundesive por n'asnji menyre nuk do te lejojme qe njeni te jape gjithshka nga vehtja e tjetri te jetojne me duer kryq. Edhe ketu qendron ndryshimi ne mes te kapitalizmit e socjalizmit. Prandaj ke na kujdesi mbi njerzit, mbi kuadrat, ka randesi esencjale dhe une ketu para jush, sulmuesa, deklaroj se udheheqsija e Shtetit t'one nuk do t'i duroje njerzit ne vende me pergjegjesi, te cilet nuk kujdesohen, per kuadrat dhe te cilet sillen ne menyre te pashpirte karshi ketyne. Na kemi disa argumenta mbi ket gja dhe e dij se diku diku ka pase keso rastesh. Kjo nuk guxon te ndodhe ma kerkund ne Jugosllavi.

Une jam i bindun se puntort t'one jane mjaft te vetedijshem se shka duhet t'i japin komunitetit popullor, se ata jane mjaft te vetedijshem qe duhet te punojne aq sa munden. simbas mundesive te tyne fizike — sepse punojne jo vetem per vehten e tyne por edhe per komunitetin popullor.

E nenvizoj edhe nji here se puna e juej sulmuese ka randesi shum te madhe per komunitetin t'one. Zhvillojeni punen sulmuese si dhe te gjitha eksperijencat t'ueja qe i keni fitue ne punen e perditshme, trasmetojeni ne kuadrat ma te reja te cilat duhet t'i formoni ju.

Ju çpiksa , te cilet e keni thjeshtue shum procesin e punes n'industri, mos e çfrytzoni eksperjencen t'uej vetem per vehte por trasmetojeni ne breznit e reja, ne te gjithe ata qe duhet te mesojne akoma. Ke na ne Jugosllavin e sotshme, puntori eksperte kemi teper pak. Une nuk do te dojsha me ju fol mbi faktin se sa nevoje kemi per kuadrat eksperte, sa dheta e dheta mija puntoresh eksperta na mungojne, sepse kete gja e dini edhe ju vete. Prandaj bahuni ju mesuesa e edukuesa te breznive te reja, mesojauni dhe transmetouani eksperiencen t'uej. Ke na nuk ka pa-punesi. Neve na mungojne puntoret, sepse Jugosllavija e re ka nevoje per fuqi gjithnji ma te madhe puntore. Dhe, ketu nuk ka rrezik per ata qe punojne se do te mbeten pa pune. N'asnji rast nuk do te kete ke na pa-punesi sepse prodhimi i jone asht krejt i ndryshem nga ai ne shoqnin kapitaliste.

Prandaj na apeluem ke ata te cilet nuk punojne akoma per me hy ne prodhimin me dobi te pergjithshme. Me rastin e vietit te ri une kame fole se ke disa njerez ekziston nji fare moskuptimi i detyrve shoqnore kundrejt punes, se ka akoma fuqi puntore qe rrijne anesh dhe qe nuk jane perfshi ende ne kete perpjekje te pergjithshme popullore. Natyrisht nuk do te mundemi me i binde njerzit mbrenda nates se duhet te japin gjithshka nga vehtja, me hy ne fabrike, ne sipermarrje dhe atje te punoje, sepse keshtu do t'a ngreje standardin e tij jetesuer ne shkallen ma te nalte dhe nuk do te jete i kenaqun vetem me buke misri dhe me nji cope te vogel mishi te bardhe, por do te fitoje mjete me te cilat do te mundet me jetue me nji jete ma te kulturueme. E kesifare njerzish kemi shum. Perpiquni me e mujt kete inkoshjence t'atyne njerzve qe te shmangin nga perpjekjet e pergjithshme popullore. Ju, sulmuesa, bahu ni shembull ne ket veper.

Veshtirsit qe i kemi mbrenda ne Vendin t'one na i perballojme dhe nuk asht aq e zorshme me i perballue me nji popull te ketille puntor

Shoke e shoqe, tue ardhe sot ketu ne mesin t'uej, me duhet me ju thane se na rralle kemi raste me u takue me kesi mysafiresh dhe ne numer kaq te madh. Prandaj deshta t'ju a drejtoj keto pak fjale. Por une e dij se juve ju interesojne edhe shum gjana tjera. Une ju thash qysh ma pare se na kemi shum veshtirsina, por do t'u zjgatesha shum larg sikur te flas per te gjitha dhe prandaj une apeloj ne ju qe te keni besim ne Jugosllavin e re dhe te jeni te sigurte se na , me gjithse ne rruge plot therra, shkojme te sigurte drejt ardhmenis ma te mire, dhe se çdo dite asht ma mire. Me gjithe veshtirsinat e mdhaja t'ona, na prap se prap nuk numrojme ne vend.

Veshtirsit qe i kemi mbrenda ne Vendin t'one na i perballojme dhe nuk asht aq e zorshme me i perballue me nji popull te ketille puntor. Por kemi edhe veshtirsina te jashtme, te cilat pengojne mjaft punen t'one, me gjithse ata nuk do te munden me na pengue ne rrugen qe jemi nise drejt ndertimit te socjalizmit. Ato nuk do te shkojne aq larg sa na t'a shmangim rrugen t'one.

Ju, do te ju interesoje shum situata e pergjithshme nderkombetare sepse flitet mjaft mbi luften, mbi planin e Marshalit dhe mbi gjana tjera. Reakcjoni ne vend dhe perjashta flet shum mbi ket.

Ky reakcjon i yne vertete asht mjaft i dobet por ai i jashtmi, per fat te keq, asht mjaft i forte sepse e ka pushtetin ne dore. Me ate psihoze, psihoze te luftes, ata duen me na pengue, me na demorajizue, me na ba qe te mos punojme kaq intenzivisht dhe me ket hov qe punojme. Por nuk do te na demoralizojne. Kjo asht shoke, lufte nervash, asht krijim i psihozes se luftes. E na themi se lufte nuk ka me pase se nuk e don populli, sepse na duem paqe, dhe do t'a mprojme te fuqishem, kompakt e te bashkuem.

Por, para se te ju them dishka mbi pershperitje te luftes, due te ju tham disa fjale mbi planin Marshal, i cili asht i lidhun shum ngushte me 'to. Mbi planin Marshal ka kohe qe flitet pa pra. Te gjitha agjensit gazetare jane plot lajme mbi ket plan. Trumbetohet dhe flitet vazhdimisht mbi te mirat e tija. E une do te ju flas mbi ket vetem shkurt, sepse sikur te fillojsha me e analizue hollsisht, do te me duhej me fole teper gjate.

Shka asht plani Marshal? Plani i Marshalit asht plan i shpetimit t'oligarhis financjare amerikane nga kriza qe po u afrohet ne menyre te pacvitueshme dhe gjithnji ma teper. Pra, ku asht fjala? Financjert amerikane duen me ua imponue shteteve europjane mallin e tyne. Ata duen qe Europa te bahet treg per prodhimet e tyne dhe burim per grumbullimin e profiteve te tyne. Prandaj fabrikat e Europes nuk guxojne me punue pa lejen e tyne dhe pa u-koordinue me planin e Marshalit.

Plani i Marshalit nuk don me thane me i dhane ndihme popullit françez, nuk don me thane me i dhane ndihme popullit italjan, anglez ase ndonji populli tjeter, por d. m. th. ndihme per financjert amerikane per mos me ra ne ndonji katasrofe t'atille si ne vjetin 1929.

Plani i Marshalit don me thane: me importue n'Europe dollare ne sasina te pakta, e me i eksportue ne sasina te mdhaja. Ai don te thote me zaptue per kapitalin amerikan fabrikat e vendeve te cilave u „jepet ndihma", me dirigjue prodhimin dhe, kuptohet me marre profitin kryesuer. Kjo do te thote me pengue ne keto vende ate prodhim qe e ka Amerika. Me njái fjale, kjo don te thote politike imperjaliste e llojit ma te keq, kjo don te thote me e shkele dhe sundue jeten politike dhe ekonomike te disa popujve t'Europes. Ky asht shoke, plani i Marshalit.

E pse tash Zvirca, vend i nalte indutrijal, Suedija , Danimarka e tash edhe Turkija, e cila nuk asht e industrijalizueme, tashma filluen me u-ngurrue? Pse ato tash nuk e duen planin e Marshalit? Sepse kane frige per industrin e tyne. Sepse frigohen se industrija e tyne mos te mbytet nga influenca e dollarve.

Ka nji lloj njerzish n'Europe — siç ka natyrisht edhe jashta Europes — te cilet jane ne sherbim te ketyne magnateve financjare amerikane. Ata jane t'ashtuquejtunit socjalista te djathte. Mbi prijsat e ketyne socjalistave un shoke nuk do te flas sepse ju i njifni ata fare mire. Ata jane sherbetore te reakcjonarve amerikan dhe magnateve financjare, sherbetor te paguem lire por te cilet sherbejne mire. Ata jane trathtar te klases puntore. Me anen e ketyne sherbetorve financjaret amerikan duen me u hyp ne kurriz popujve t'Europes, e ne rend te pare popullit puntor t'Europes. Te mirat e ketilla te planit Marshal i refuzuem qysh ne diten e pare, sepse e kemi dijte se çka don me thane ky plan.

Mos e besoni, shoke e shoqe, se reakcjoni amerikan jep dollare per syt e zi te Blumit, Shumanit, De gasperit ase te ndokujt tjeter. Ai nuk i don keta. Ai i jep te hollat per vetvehten. Magnatet financjare amerikane duen me shpetue nga kriza eminete qe po u afrohet dhe prandaj bajne keshtu Mos besoni se imperijalistat amerikan i dergojne anijet e tyne luftarake ne limajt e Italis e te tjere per me i zbukurue keta limaj. Jo, ata n'ate menyre duen ne rend te pare, me e fute reakcjonin ne zgjedhjet dhe me i dhunue: a done me pranue apo jo? Ky asht qellimi i tyne. Ky asht qellimi themeltar i planit te Marshalit: me i robnue vendet e Europes, me i robnue popujt e Europes ekonomikisht e politikisht. Na ket robni nuk e duem, sepse e kemi shporre nji here e pergjithmone dhe neve na dhimben ata popuj te cilet, ne saje te trathtis, jane ba objekt i nji sulmi t'atille t'oligarhis financjare amerikane. Magnatet financjare amerikane ne realitet jane nxitesa kryesore per lufte. Njerzit e atille e rrezikojne paqen, e jo na. Jo na, qe ndertojme fabrika dhe rindertojme katunde e qytete; jo na qe e ndertojme e rindertojme Vendin t'one. Na nuk mendojme per lufte, nuk duem lufte. Na jemi kundra luftes, sepse ajo na ka kushtue shum e shum jetna te çmueshme te popujve t'one, teper shum shkretnime. Na e dijme se shka don me thane lufte. Mirpo ata nuk i kane ndi luften ne kurrizin e tyne dhe prandaj luejne sot me ket zjarm.

Kush i afrohet njeni tjetrit, shoke? A thue na Amerikes, apo ajo neve me anijet e saja luftarake? Pergjegjeja asht e kjarte: na ata nuk i kemi nguce. Kush krijon baza n'Afrike? Jo na, por reakcjoni amerikan. Sot, kur lufta ka mbarue dhe atje nuk ka gjerman, ata krijojne bazat e tyne. Kush krijon

(vazhdon ne faqen e katert)

Me pjesmarrjen e gjane ne votime, popujt e Krahines s'one treguen bashkimin e forte me politiken e Frontit Popullùer

Të djelen, me 8 fruer të k. v. ne mbarë teritorin e Krahines s'onë, me perjashtim te qyteteve: Prishtinë, Pejë, Prizren e Mitrovicë, u banë votimet per organet e Frontit Popullaer. Me ket rast frontistat e Krahinës s'onë zgjodhen, nga gjini i tyne njerëzit ma te mirë punonjës, per udhëheqësa t'organizatave themeltare të Frontit Popullue.

E gjithë dita e votimeve kaloi ne manifestime, kangë dhe valle popullore. Rreshtat e gjata të frontistave, qysh heret në mëngjes, drejtoheshin per ne vendet e votimeve. Me pjesëmarrjen e gjanë dhe me dhanjen e votë - besimit frontistave ma te mirë, popujt e Krahinës s'onë shprehen dashunin e madhe per Frontin popullùer dhe per Udhëheqësin t'onë, Marshalin Tito.

Ne këto zgjedhje popujt e Krahines s'onë treguen gatshmenin e tyne per realizimin e detyrëve të parashtrueme te Plenin pesvjeçar, per perforcimin e pavarsis te Vendit t'onë, per zhvillimin e matutjeshëm të fryteve të Luftës Nacjonal Çlirimtare, per nji jetë ma te mirë, per ndertimin e socjalizmit në Vendin t'onë.

Ne votime kanë dalë së bashku gra e burra, të rij e të reja shqiptare, serb e malazez, tue tregue bashkimin e tyne të pathyeshëm dhe gatshmenin per t'i perballue çdo vështirsije në rrugën drejtë jetës ma të lumtun e ma të kulturueme.

Nga perqindja e votuesave kuptohet se sa e naltë asht ndergjegjëja e tyne politike si dhe gatshmenia per te mos kursye asgja per perforcimin e Organizatës së tyne — Frontin Popullùer.

Ne rrethin e Prishtinës kanë votue 96,3% nga numri i pergjithshëm i votuesave te regjistruem. Ne rrethin e Podujevës 98,45%; ne rrethin e Vuçiternes 96,5%; ne rrethin e Mitrovicës 97,06%; në rrethin e Drenicës 94%; në rrethin e Istokut 99,36%; të Gjakoves 98,8%; në rrethin e Rahovecit dhe të Dragashit frontistat kanë dalë qind per qind ne votime; në rrethin e Prizrenit 96,08%; të Gilanit 95,25%; të Kamenicës 96,45%; të Liplanit 99,59%; te Suharekës 97,17% dhe n'ate të Ferizajt 97,30%.

Keto shifra tregojnë lidhjen e ngushtë te popujve te Krahinës s'onë me Frontin e tyne popullùer dhe me programin e tij.

Në këto zgjedhje organizatat e Frontit Popullùer kanë dalë të pregadituna dhe të perforcueme po iikisht e organizativisht, tue u-njoftë ma parë me Programin e Frontit dhe Statutin e tij. Këtë e vertetojnë konferencat e shumta para - elektrorale, në të cilat kanë marrë pjesë me mija e mija frontista e frontiste. Në këto konferenca organizatat e Frontit i kanë perpilue planet e veta pesvjçare, realizimi i të cilave ka me qenë kontribut i madh per realizimin dhe tejkalimin e Planit t'onë pesvjeçar, per zhvillimin e ekonomis lokale dhe per permirsimin e standardit jetësuer të njerezve t'onë panonjës. Pjesmarrja e gjanë e frontistave në hartimin e këtyne planeve, detyrimet e shumta që i kanë marrë persiper si dhe shtimi i madh i antarëve te rij të Frontit Popullanë ma se 35000 vetë, tregojnë se popujt e Krahinës s'onë e kanë kuptue se programi i Frontit asht programi i popullit dhe se politika e drejtë e Frontit asht shprehje e deshirave të gjithë popujve të Vendit t'onë.

Si rezultat i punës së palodhshme te frontistave e frontisteve ma te mirë, gjatë fushates para - elektrorale, jo vetem qe kemi ngritjen e ndergjegjës politike nder mashkuj por edhe nder femna, e sidomos nder shpiptare, të cilat me shumicë dalen në votime dhe afer 2000 veta e hudhen poshtë pergjithmonë çarshafin e zi, si në Suharekë, Rugovë te Pejës, Komor.n dhe Nakarade te Prishtines, Poçestë e Gorozhdevc te Pejës e nder vende te tjera. Këto femna shqiptare me këtë lloj inisijative treguen se sa fort e duen perparimin tue u-bashkue me të gjitha femnat tjera progresive e demokratike te Jugosllavis se re, rrugë e cila i shkëputi ato nji herë e pergjithmonë prej robnis se peçes e çarshafit— pengesë kryesore per çlirimin e femnave shqiptare muslimane.

Zgjedhjet per organet udhëheqëse t'organizative themeltare te Frontit Popullùer kanë qenë pra, pregaditje e gjanë politike dhe organizatave e popujve t'onë per realizimin e detyrëve të Planit pesvjeçar. Shtresat e gjana popullore e kanë kuptue ndryshimin shoqnuer qe po bahet ne Vendin t'onë dhe kanë premtue se, per interesin e mirëqenjës se vet, me punen e tyne vullnetare do t'a shpejtësojnë edhe ma këtë ndryshim. Organeve të reja të zgjedhuna tash frontistat ua kanë besue detyrën qe t'a organizojnë dhe t'a udhëheqin drejtë fuqin e madhe krijuese të popullit dhe qe premtimet e detyrimet e marruna persipër te plotsohen dhe të tejkalohen.

Popujt e Krahines s'onë me nji pjesëmarrje të këtillë ne votime theksuen edhe nji herë se, të bashkuem në rradhët e Frontit Popullùer, do të jenë antarë të denjë të Frontit, i cili luen rrol te madh per krijimin e paqes së qendrueshme dhe për ndertimin e socjalizmit në Vendin t'onë.

Ndihmat e mbledhuna per popullin grek

Ne te gjitha k shillat e vendeve te rrethit te Prishtines ka f i ue mbledhja e ndihmave. Puntorët, nepunsat dhe qytetarët e Prishtines, mbrenda 5 ditëve kane dhane ma teper se 80100 dinarë. Vetëm antarët e shoqnis se tregtarve e zanatlijve kane dhane ma se 18000 dinarë, 23 pale kepucë te ndryshme, 3 palë çarapë e 3 këmisha.

Edhe neper katund fushata ka marrë hov te madh. Antarët e Këshillit te Frontit në Devet Jugoviq kane mbledhe deri tash 5480 dinarë, 65 kg. grun 20 kg. elb, 33 kg. tershanë, 648 kg. misër; 18 kg. undyrë derri, 12 copë shoendi, 17 kg. voj, 10 kg. fasule 55 kg. patate nji sasi djathi etj.

Në katundin Fushë-Kosovë ja ë mbledhë deri tash 13.670 din ndihm në te holla. 2.514 Kgr. miser, 95 Kgr. grun, 52 Kgr. mish derri të thatë dhe gjana tjera ushqimore. Në katundin Brusj, gjithashtu, akcjoni per mbledhjen e ndihmave zhvillohet me sukses. Katundari Voislav Velçkoviq ka dhanë 100 Kgr. miser, 50 Kgr. elb, 20 Kgr. groshë, 5 Kgr. vjamë derri, 1 palë çorapa dhe 500 dinarë në të holla. Dragolub Gruiqi ka dhanë 100 Kgr. miser; 3 Kgr. yndyrë e 1000 dinarë në të holla. Akcjoni i ndihmave vazhdon në të gjitha katundet e këtij rrethi dhe kudo po mbrrihen përfundime të mira.

Bashkimi i luftetarve te L. N. Çl. duhet te jete shtylla ma e forte e Frontit Popullùer

Para disa ditesh ne Prishtine u-mbajt mbledhja e Bashkimit te luftetarve te luftes Nacjonal - Çlirimtare te Kosmetit, ku mucrren pjese ma se 200 delegat nga te gjitha viset e Krahines s'one. N'emen te keshillit inisjativ te Bashkimit te luftarve, mbledhje e hapi shoku Pavle Joviqeviq, sekretari Keshillit Ekzekutiv te Keshillit popullucr Krahinuer, i cili shkurtimisht i vuni ne dukje detyret ma te randesishme qe shtrohen para Bashkimit te luftetarve. Mandej shoku Ali Shukriu, prokuror publik per Kosove e Metohi, mbajti nji referat te gjane tue thane ne mes te tjerash:

„Bashkimi i luftetarve, ne rend te pare nuk asht nji organizate e thjeshte, por asht krejt e re. Kjo organizate asht pjese perbase e Frontit — organizates politike te pergjithshme popullore e do te jete shtylla ma e forte e Frontit popullùer. Dhe siç ka thane shoku Tito: „ketu nuk asht fjala mbi veteranët e luftes, te cilet i kane lane armet dhe qe e kane luejte rrolin e tyne e ndersa ne paqe duhet te pìesin pleqnin e vet". Prandaj Bashkimi i luftetarve asht nji organizate e re luftarake.

Bashkimi i luftetarve nuk mund te krahasohet me organizatat e ngjajshme qe ekzistojshin ne Jugosllavin e vjeter ose qe ekzistojne sot ne vendet kapitaliste. Kjo nuk asht organizate e veteranve te luftes ose ish luftetarve. Ndodhe se organizatat e ketilla neper vendet kapitaliste mund t'i kene programet e veta, por ne te shumten nuk punojne dhe as nuk munden me punue ashtu si flasin e proklamojne ne programe e veta. Keto far shoqninash ne vendet kapitaliste gadi gjithmone bahen bisht i regjimeve ne fuqi. Ne krye te ketyne fare shoqatash, ne vendet kapitaliste, gjinden gadi gjithmone elementa reakcjonar, keshtu qe keto organizata bahen mjet ne duert e imperjalistave dhe te nxitesave te luftes per me e mashtrue popullin me patriotizmin e rrejshem dhe me premtime te kota, tue pregatite njikohsisht luftna te reja grabitçare".

Mandej, Ali Shukriu permendi gjendjen e veshtire te luftetarve te demobilizuem, invalidve te luftes dhe familjeve te tyne ne vendet kapitaliste, tue theksue se nuk kujdesohet askush per ta, kurse ne Vendin t'one pushteti popullùer i mpron interesat e luftetarve te demobilizuem, t'invalidve dhe pergjithsisht te pjesmarresve ne luften Nacjonal—Çlirimtare.

Shoku Ali Shukriu keshtu e vazhdoi referatin e tij:

„Pushteti i jone popullùer ka ba perpjekje te mdhaja ne zgjidhjen e problemeve te luftetarve te demobilizuem dhe t'invalidve te luftes. Me aprovimin e ligjit mbi reformen ag rare u asht dhane vendi i pare luftetarve te L. N. Çl. Me mija luftetar kane fitue token dhe pasunin. Me aprovimin e ligjit mbi invalidet jo vetem qe jane mprojte te drejtat e ketyne, por jane sigurue edhe familjet e luftetarve te rame qe kane mbete pa ndihmesa. Invalidve u asht dhane mundesija qe t'aftesohen per pune ne deget e ndryshme t'ekonomis. Shoqatave t'invalidve te luftes, shteti u ka dhane mundesi qe te kene sipermarrje te ndryshme ekonomike siç jane shitja e duhanit me pakice, sipermarrje per shit-blemjen e tekstilit dhe te hekurishtave, hoteleve etj. Per ket kemi shembuj ne Prishtine, Peje Prizren, Mitrovice e Ferizaj. Ne kete menyre nji numerit te madh invalidesh iu asht dhane mundesija me u-ba antar te vlefshem te komunitetit t'one shoqnuer". Mandej shoku Ali vuni ne dukje se Shteti ka ba shpenzime te mdhaja per ndertimin e katundeve e te shtepijave te luftetarve te L. N. Çl., dhe se luftetarve te demobilizuem u asht dhane çdo mundesi qe te gjejne pune dhe te sigurohen materjalisht, keshtu qe organizata e Bashkimit te luftetarve te Vendit t'one nuk ka per qellim me luftue per aprovimin e ligjeve te ketilla por ka per detyre me u

ALI SHUKRIU

ndihmue organeve te pushtetit popullùer per zbatimin ma te drejte t'atyne ligjeve dhe vendimeve qe i sigurojne te drejtat dhe interesat e pjesmarrsve te L. N. Çl.

„— Bashkimi i luftetarve — tha shoku Ali Shykriu-do t'i lidhe dhe do ti' bashkoje qinda mija pjesmarresa te L. N. Çl. nga radhet e burrave, grave dhe rinis, te cilet ne te vertete i ka lidhe dhe vllaznue lufta e madhe çlirimtare. Tue ba pjese n'organizaten e vet, luftetaret do te bahen faktor i randesishem per perforcimin e matutjeshem te vllaznimit ne mes te popujve t'one".

Mandej, ai vuni ne dukje se ne te gjithe Krahinen t'one ka mbretnue dhe mbretnon nji interesim i madh ne radhen e pjesemarrsve te L. N. Çl. per krijimin e kesaj organizate, keshtu qe per nji kohe te shkurte asht paraqite nji numer shum i madh per t'u regjistrue ne ket organizate. Por, perveç kesaj, kane mungue skjarimet e duhuna se kush mundet me u ba antar i Bashkimit te luftetarve etj., keshtu qe ne disa vende çashtje e pranimit n'organizate asht shtrue ngusht e ne disa te tjera jane bá tentativa qe ne kete organizate te hyejne elementa anmiq dhe spekulanta. Mbassi i permendi te gjitha kushtet qe duhen te plotsohen per t'u ba antar i kesaj organizate, theksoi se duhet te fillohet me njihere me regjistrimin e antarve. Gjithashtu vuni ne dukje qellimin dhe detyret e Bashkimit te luftetarve tue theksue se popujt t'one kane mucjt me e ruejte pamvarsin e vet vetem atehere kur kane qene te bashkuem. Historija e L. N. Çl., ma se miri e vereteton ket gja. Popujt t'one kane mujte me triumfue vetem ne saje te faktit se nen udheheqjen e Partis Komuniste dhe te shokut Tito kane qene te bashkuem dhe te vendosun ngultazi per kryemjen e detyres se shejte — debimin e okupatorit dhe zhdukjen e trathtarve te vendit, tue cimentue ne ket rast frytin themeltar te luftes s'one, vllaznimin dhe bashkimin dhe shtoi se:

„Tue i marre parasyshe rrethanat e zhvillimit te levizjes Nacjonal—Çlirimtare nder ne si dhe kushtet e sotshme te ndertimit te Vendit, asht e nevojshme qe, veçanerisht, shqiptart, — pjesmarrsat e luftes N. Çl., se bashku me luftetaret e kombesive te tjera te jene flamurtaret e dashunis reciproke tue e perforcue dhe ma teper vllaznimin ne mes te kombesinave ne Kosmet, tue kontribue ne kete menyre per perforcimin e bashkimit dhe te vllaznimit te te gjithe popujve t'one, tue e perforcue pamvarsin dhe sigurimin e Vendit t'one, tue zhvillue frymen e patriotizmes se re dhe dashunis ndaj Atdheut t'one Republikes Federative Popullore te Jugosllavis."

Tue fole mbi rrolin e bashkimit te luftetarve ne lufte per paqen e qendrueshme dhe demokracin popullore, Ali Shukriu tha:

„Politika e imperjalistave per nxitjen e luftes, me SH. B. A. ne krye, po ndihet gjithnji ma teper ne viset e ndryshme te botes. Asaje nuk i mjafton vetem propaganda per nxitjen e luftes dhe shpifjet kundra Bashkimit Sovjetik, Jugosllavis e vendeve te tjera demokratike, por po i merr format e nderhymjes ushtarake, si per shembull ne Greqi, Indonezi, Kine e tjera. Fuqit fashiste, veçanerisht ke Anglo—Amerikanet, perseri po çojne krye dhe po i kercnohen botes me luften e re. Tue perdore çdo mjet, imperjalistat gjithashtu, perpiqen me pengue zhvillimin e shteteve demokratike ne lindje te Europes, te cilat jane shkepute nga zotnimi i tyne dhe kane marre fatin ne duert e veta.

Luftetaret e luftes N. Çl. ma se miri e kane ndie se shka don me thane fashizem dhe lufte. Vendi i tyne ne Front asht ne radhet e para ne lufte kundra fashizmit, kudo dhe ne çfardo forme qe te paraqitet. Lufta e jone per ndertimin e Vendit, per realizimin e Planit pesvjeçar, per perforcimin e fuqis ekonomike dhe mprojtese te territorit t'one asht kontributi ma i madh qe mund t'a japim per perparimin e Frontit demokratik ne bote, kundra politikes s'imperjalistave te nxitjes se luftes e per ruejtjen e paqes se shendoshe".

Fille mbas referatit, ne diskusjon, mucrren pjese shum delegat shqiptar, serb e malazez, te cilet tue e pershendete mbledhjen, shprehen gatshmenin per kryemjen e te gjitha detyreve qe do t'u parashtrohen. Mbas diskusjonit u-zgjodhe Keshilli Krahinuer i Bashkimit te luftetarve te Kosmetit si dhe delegatet per mbledhjen republikane te Bashkimit te luftetarve te Republikes Popullore te Serbis. Per kryetar te Keshillit Krahinuer te Bashkimit te luftetarve u-zgjodh shoku Pavle Joviqeviq e per sekretar shoku Ali Shukriu. Ne mbarim te mbledhjes iu dergue nji telegram pershendetes Marshalit Tito.

Randsija e pjesemarrjes ne prodhim te forcave punonjese

Lufta Nacional—Clirimtare e ndrroi krye-kput formen e çdo sektorit te punes. N'atdheun t'one nacjonalizmi i ndermarrjeve te ndryshme industriale e politika e gjithanshme e drejte qe zbatohet ne Vendin t'one, bani te mundun perplotimin e Planit pesvjeçar, i cili asht baza dhe pasqyra e detyreve qe na paraqiten mbrenda ketaj kohe. Tue planifikue ne sektor te ndryshem, t'industris, ndertimeve, te bujqesis, kemunikacjoneve, tregtis etj., paraqitet njikohesisht ne lidhje me te gjitha deget edhe planifikimi i shperndamjes se fuqis puntore.

Mbrenda pese vjeteve proçesi i prodhimit do te shtohet: n'industri 76 per qind, ne minjera 90 per qind, ne shtepija banimi 56 per qind e ne kete proporcjon vazhdojne edhe te tjerat. Me ngritjen e nivelit te prodhimit natyrisht rivojitet fuqija puntore si e kualifikueme, ashtu dhe e thjeshta. Plani pesvjeçar parashef nga 350000 puntor te kualifikuem qe kemi t'arrijme ne 750000. Vjen pyetja, si do te vijme ne kete shifer? Do t'a mbrrijme kete ne radhen e pare vetem e vetem tue i shtie shegrtat ne per zanate te ndryshme, (gja te cilen shum ndermarrje e kane lane mbas dore), gjithashtu edhe puntort qe kane paleje e kondita te pershtatshme qe me ane te kurseve te ndryeshme t'arrijne ne kualifikim. N'anen tjeter paraqitet nji nevoje e ngutshme per forcat e puntorve ne keto dege prodhimi: n'industri, minjera, ndertime, kemunikacjon, ne bujqesi dhe ne degen e pyjeve. Ne keto dege paraqitet nevoje se sa jane deget ma te randesishme, te cilat i vejne ne levizje te gjitha te tjerat, e njikohesisht sepse, ne kohen e regjimeve te mararshme ne keto dege (fizikisht pak ma te randa) pak kush ka preferue qe te marre pjese. Arsyeja ka qene nga se ne keto dege te prodhimit, kla sa puntore asht çfrytzue ne menyren ma barbare, si ne pikpamjen e pageses ashtu edhe n'orarin e punes, te sigurimit social e mos te flasim ma mbi te drejtat politike, kulturale dhe nacionale sepse çdo kerke se nga te gjitha qe i permendem siper, i ka pague me depçik, burgime dhe vrasje. Kurse tash ne pushtetin popullor i gezon te gjitha te drejtat çdo qytetar, qe merr pjese ne ngritjen e shoqnis se re, gjithashtu çdonjani simbas punes qe ban, ashtu shperblehet. Puntori kohen e punes e ka te caktueme 8 ore ne dite, (ne qofte se e kalon normen paguhet veçanerisht), ne pikpamjen sociale asht i siguruem si vet ashtu edhe familja e tij. Ligji parashef ne pa-aftesin e sejcilit te pensjonohet (sa ma te rande qe mund te kete ba punen aq ma i nalte asht pensioni) gja qe perpara kur puntort jane smue e vjetrue, kane qene te shtrenguem te bahen lypsa, te vdesin rrugeve etj. etj.

Sherbimi i shperndamjes se puntorve a asht kreve me plan gjate vitit te pare te Planit pesvjeçar? Mund te themi se jo, ne pergjithesi. Shum ndermarrje, bash ne ditet e fundit kur u jane dashte nji sasi puntorsh, iu kane drejtue sindikatit, gja qe ne shum raste sindikata per nji kohe te shkurte nuk ka mujt me i plotsue krejtesisht nevojat e ketyne ndermarrjeve. Mandej te tjera sipermarrje tue pa se ne ket rast nuk po shkon puna si duhet, ne vend qe te kerkojne 50 puntor, aq sa u jane dashte, i kane kerkue 100, qe keshtu me mujte te mberrijne te numri 50 pa tjeter. E atehere kur u jane paraqit 100, nder te cilet kane qene teper 50, i kane kethye te tjeret. Ne ket rast pervec qe kane efaqe pakenaqesin te puntoret e pafajshem njikohsisht iu kane dhane shkak qe mos te iu paraqiten thirrjes se sindikatit e mos te flasin per perfundime te tjera qe vijne mbas.

Ka ndodhe qe disa ndermarrje tue pase frige qe nuk mundet me ardhe te numri i duhun i puntorve, e tue u frigsue qe po ikin edhe ata qe i kane pase, i kane pague pertej rregullave. Kjo ka ngja ne Krahinen t'one, ne degen e ndertimeve e neper fabrikat e tullave e te tjegullave. Fabrika e tjegullave dhe e tullave ne veren e kalueme i ka pague puntoret pertej rregullores, qe keshtu ajo e Pejes i ka terheke puntort nga fabrika e tullave te Mitrovices. Para sa diteve, minjera „Golesh" i ka terheke disa nga puntoret qe kane punue gjithe vjetin e kaluem ne fabriken e tjegullave te Prishtines, tue u dhane nji parapagim prej 30.000—40.000 dinare me qellim qe t'i sigurojne per vet puntort e nevojshem, dhe keto veprime i kane ba pa u-marre vesh me drejtorite e sipermarrjeve te mararshme, sikur ata te mos kene nevoje per keta puntor.

Gjithashtu ka ndodhe qe disa sipermarrje e kane ulte normen vetem qe mos te bajne fjale asnji puntor per te, qe keshtu tue qene norma e ulet, puntort nuk jane lodhe fare qe t'a kalojne ate e ne disa raste as qe t'a arrijne me qellim qe t'iu shtohet rroga ne dam t'interesit te pergjithshem.

Ka pase edhe asi rastesh qe ndermarrjet nuk ua kane sigurue puntorve ushqimin, fjetjen etj. para se me i marre ne pune, dhe keshtu disa puntor jane kethye prap neper shtepijat e tyne, nga se ndermarrja nuk i ka plotsue puntorit te drejta qe jane e parapame me ligje (per sigurimin e banesave e jane fajtor keshillat popullore te qyteteve.)—

Te gjitha keto te meta na japin me kuptue se pakujdesija e disa ndermarrjeve, pa mendue ma larg se çfar perfundime kane veprime te ketilla, kane shkaktue here mbas here qe te pengojne organizaten sindikale te planifikoje fuqit puntore qe te thjeshta ose e kualifikueme e shpesh here kane sjelle pengesa edhe mbi realizimin e planit te prodhimit. Tue ngja keso te mearash, qeverija e perbashket qe nga ministrija e perbashket e punes e deri ne çdo keshille te rrethit dhe qytetit, ne ditet e fundit ka formue nji sektor te ri te planifikimit te fuqise puntore dhe ne çdo perseritje te till do te merren masa shum te rrepta nga inspektoret e punes.

Ne lidhje me sa siper si detyre e ngutshme iu ngarkohet te gjitha organizatave te Frontit qe t'agitojne edhe ne katundin ma te larget per randesin e marrjes pjese ne prodhim te çdo antari te shoqnis, ne vendin t'one p. sh. Kemiteti Shqiptar duhet t'i binde elementat shqiptare te cilet duhet ne radhen e pare t'i paraqiten thirrjes (e sidomos ata qe jane pa toke ose pa pak toke) dhe mos t'i lane me i çfrytzue katundari i pasun, e ne qofte se nuk punojne ne njanen ane i sjellin dame kolektivit, e n'anen tjeter pengojne permirsimin e jetes se tyne e te mbare familjes. Duhet spjegue se çdo gja qe prodhohet nuk prodhohet per me e çfrytzue nji pjese e shoqnis por qe te gjithe se bashku, e ne qofte se ai s'punon, nuk do te kete t'ardhuna aq sa i nevojiten per jetese. Natyrisht detyrohet te vuej edhe pse ekzistojne te gjitha kondiltat qe t'a permirsoje jetesen çdo i tille. Mungesa ma e madhe asht qe shum shqiptarve iu duket rande me e lane vend—lindjen e me shkue per nji kohe, disa kilometra larg shtepis. Kjo asht fare e pa vend, sepse na duhet t'a bajme koshjent çdo njenin se ne Vendin t'one, ne çdo republike, çdo populli i gezon te drejtat e barabarta ne te gjitha pikpamjet, bile puntort e Krahines s'one kudo qe kane shkue jane perkrahe ma teper (me perjashtim te ndonji gabimit jo me qellim), e kjo tregon ate forcen e vllaznimit e te bashkimit qe po çelinikoset per dite e ma teper ne popujt t'one.

(vazhdon ne numrin 104)

Nga fjalimi i Marshalit Tito

(vijon nga faqja e dyte)

baza ne Greqi? Jo na, por ata. **Kush blene ne Spanje e Portugali** toke per baza? Jo na, por ata: reakcjoni amerikan. Kush krijon rreth vendeve paqedashese nji rreth qe kercnon me lufte? Jo na, por ata. Ata, pra, jane nxitesat e luftes, ata jane anmiqet ma te mdhej te paqes.

Keshtu shoke e shoqe, qendron çashtja e kursesi ndryshej dhe kejo asht e kjarte pa marre parasyshe ato qe thone e shkruejne ata, pa i marre parasyshe te gjitha shpifjet. Por, ata nuk do te munden me meshefe para popullit te vet te verteten mbi veprat e keqija qe i bajne keta zotnij. Popujt e tyne do ta mesojne dhe do ta dijne, sepse n'ate moment kur popujt e tyne t'i harrojshin veprat e keqija qe bajne po ata zotnij, t'i harrojshin keto pregaditje lufte-nxitese, n'ate moment do t'ekzistonte rrezik lufte. Prandaj te jemi thellesisht te bindun, se, ne qofte se bajme çdo gja qe asht ne fuqin t'one, ne qofte se i demaskojme per çdo dite nxitesat e atille te luftes, ne qofte se mundemi me ba qe popujt e tyne te marrin vesht kete gja, lufte nuk ka me pase. Ata pa popull nuk munden me luftue. Pa popull nuk asht e mundun me luftue; kete e dijne ma se miri. E pra ata kurre nuk do te kene nji arme t'atille per te mujte me i shkele e robnue popujt e tjere, popujt te cilet e duen lirin dhe vendin e tyne. Populli qe asht i vetedijshem per vehtea e tij i cili e ndeston vendin e vet, i cili lufton per paqe — nuk mund te jete i mundun aq ma teper, sepse asnji popull nuk do te shkoje kundra nji popullit te tille. Kjo mund te jete vetem deshire e nxitsave te ndryshem te luftes dhe planeve te tyne. Keshtu qendron çashtja, shoke, e kurrsesi ndryshej.

Te gjitha shpifjet qe ata i hjedhin ne Vendin t'one, tue na akuzue se perzihemi ne çashtjet greke, se duem me e sulmue Triesten e tjera e tjera, te gjitha ato shpifje nuk do te munden me meshefe ate qe duen ata. Popujt e tyne duhet ta dijne se pa tjeter se keto jane vetem shpifje, sepse na nuk duem me e sulmue Triesten aq sa mund te na bajne fajtor per gjendjen ne Greqi, ku populli lufton kundra shtypesve te vet dhe okupatoreve amerikane. Ne na asht simpathike lufta e popullit te Greqis. Kete na ia themi mbare botes dhe le te mos idhnohen aspak me ne. Na konsiderojme se populli i Greqis ka te drejte me luftue per lirin e tij. Na duem paqe ne kufijt t'one dhe nuk do ta lejojme askend qe ta prishi kete paqe, dhe te kaloje qofte edhe nji hap ne teritorin t'one. Por, per dite ndodhin provokime nga ana e monarkofashistave greke ne kufinin e Shqipnis dhe kundrejt Bullgaris, e ma pak ne kufinin Jugosllav. Gjoja Shqipnia asht fajtori kryesuer. E Jugosllavija asht arre e forte. Por, le te mos mendojne se nuk do te jete arra e forte edhe atje ne kufinin e Shqipnis. Na kemi lidhje me Shqipnin, ne kundrejt saj kemi detyrime siç kemi edhe kundrejt Bullgaris. Keshtu qendron çashtja dhe kurrsesi ndryshej.

Vendi i yne asht paqedashes, Vendi i yne ka ne krye njerez te cilet nuk mendojne per lufte, te cilet mendojne se si te ndertojme sa ma teper, se si te prodhohet sa ma shum tekstil, kepuce dhe gjana te tjera te nevojshme, se si me ane te punes se qete e te frytshme t'i krijohet popullit jeta sa ma e lumtun. Kjo asht çashtja mbi te cilen mendon udhehegesija e jone e jo lufte. E njikohsisht duhet te theksoj—ajo mendon edhe se si do ta forcoje fuqin t'one mprojtese, qe te mos mundet te na damtoje kurrfare fuqije provokuese.

Shoke dhe shoqe, ju luftetareve per realizimin e industrijalizimit dhe elektrifikimit te Jugosllavis, krijuesave te jetes ma te mire te popujve t'one ju deshroj shum suksese ne punen t'uej t'ardhshme. Zhvilloni dhe perhapni kete pune sulmuese dhe transmetojuani pershendetjet t'ona te nxehta te gjithe puntorve, njerzve punonjes ne çdo fabrike dhe ne çdo sipermarrje.

Rrnoft populli i yne puntor, puntort dhe puntoret, katundart dhe inteligjenca e jone popullore!"

Duhet me i edukue grat dhe me iu ndihmue ne lufte per hekjen e çarshafit

— tha shoqja Milica Pajkoviq në mbledhjen e IV plenare të Keshillit Krahinuer të FAG-es. —

Në Prishtinë asht mbajtë m b l e d h j a plenare e Keshillit Krahinuer të FAG-es. Në ket plenum ka marrë pjesë dhe delegatja e Këshillit Qendruer të FAG-es, Mara Radiq dhe delegatja e Këshillit Kryesuer të FAG-es Vella Beliq.

Sekretarja e Këshillit Krahinuer të FAG-es, shoqja Milica Pajkoviq mbajti nji referat mbi problemet dhe detyret që janë shtrue para grave antifashiste të Kosmetit në Kongresin e Dytë të FAG-es, dhe ne mes të tjerash tha: "përforcimi" i organizates s'onë, përfshimja e nji numri sa ma të madh të grave n'ekonomi, puna kulturo-arsimore në mes të grave dhe kujdesi mbi edukimin e fëmijve, janë detyrët ma me randesi që ka me i zgjidhë organizata e jonë".

Në kongresin e FAG-es së Jugosllavis u-shtrue si detyrë me randesi edukimi i fëmis. Për te mujt me mbrrijtë rezultate të mira n'edukimin e fëmijve duhet ma parë me i edukue nanat, duhet me e likuidue analfabetizmin nder'to. Nder në ka ende 111.000 gra analfabete. Mësimi i këtyne asht nji detyrë që na e ngarkon Plani pesvjeçar. Në Krahinës t'onë i vijojnë kurset analfabetike afer 30.000 gra, kështu që deri diku asht plotsue plani i ketij viti përsa i përket përfshimjes nder kurse. Tash asht e randësishme me i mbajtë këto gra nëpër kurse deri sa të mësojnë me shkrue e këndue.

Vështirsin ma të madhe për mosperparimin e grave të kësaj Krahine e shkakton çarshafi. Hekja e çarshafit — tha shoqja Milica Pajkoviq — asht detyrë e randësishme, realizimin e së cilës duhet me e fillue me anë të formave të ndryeshme të punës. Duhet me i edukue gratë dhe me i u ndihmue që të forcojn bindje se çarshafi asht pengesa kryesore e mbrapambetjes së tyne të deritashme.

Tue folë mbi mos-vijimin e rregullt të nxanësve nëper shkollat fillore, shoqja Milica tha se asht detyrë e nanave që t'i kushtojnë nji kujdes ma të madh dergjmit të fëmijve mashkuj e femna në shkollë. Mandej theksoi se asht detyrë e grave që të mos lejojnë kursesi që te mbulohen vajzat.

Organizata e FAG-es duhet t'a ndihmojë ma teper organizaten e pionerve, të vendosin nji kontakt ma të ngushtë me punonjësit arsimtarë edhe t'iu apin çdo ndihmë shtepijave të femijve. Në mbarim të referatit, shoqja Pajkoviq tha se asht detyrë e organizates së grues me ndihmue sa ma teper per përfshimjen e grave n'ekonomi e veçanrisht nëpër kooperativa.

Ne diskusjonin qe u-zhvil u mueren pjesë shum delegate nga vis-et e ndryshme te Krahines s'one, te cilat vuen ne dukje punën e organizates se grues ne rrethet e tyne në çdo lamë veprimtarije.

Gjithashtu, në diskusjon muer pjesë dhe shoku Ali Shukriu, i cili mbassi vueni në dukje rolin e organizates se grues ne përmbushjen e detyrave te Planit pesvjeçar, parashtroi para plenumit këto tri pika kryesore detyrash: "E para, organizata e juej endë nuk i ka perfshi në gjiun e vet te gjitha gratë, ndersa me dhe përparimtare, gja që ndodhë ma fort nder katundet. Te gjitha gratë e tija duhet te jenë në organizaten t'uej. Ngaj vet diskusjoni po kuptoj se nuk asht ba punë e madhe - ashtu siç duhet - me shqiptaret. Tue qenë se shoqet serbo-malazeze qendrojnë ne nji shkallë ma te naltë kulturale-arsimore u shtrohet për detyrë që t'u ndihmojnë shoqeve te veta shqiptare. E dyta, organizata e grues duhet të marrë pjesë aktive për ndertimin e Vendit t'onë dhe të perpiqet sa ma fort për zhdukjen e çarshafit - heqjen e robnis së femnave shqiptare. Edhe shqiptaret, e te gjitha gratë tjera kanë të drejte me marrë pjesë ne pune në te gjitha deget e ekonomis s'one sikurse meshkujt, kete u a garanton kushtetuta e jone, prandaj duhet te përpiqeni per realizimin e kesaj pune. E treta, e shof me vend qe t'ju vjë ne dukje se dhe ju femnat duhet t'a luftoni politiken e reaksjonit dhe ta urreni sikurse fashizmin qe e urrejtet gjatë luftes, sepse ai dishron luftë, kur e na e duem paqen e drejtë."

Puna kulturo-arsimore

Sukseset e te metat e kurseve analfabetike ne qytetin e Prishtines

Vet puna e kurseve analfabetike në Krahinën t'onë, ku ma mirë e ku ma dobët, paraqet sukseset dhe të metat e veta. Me këtë mënyrë kuptohet shum lehtë se, ku vende ku, luftën analfabetizmit janë angazhue të gjitha forcat organizative dhe mësimdhanësve, kurse në disa të tjera nuk i asht kushtue kujdesi i duhun. Prej vet suksesve dhe të metave lejet me kuptue, se diku ka perspektive që të përmbushen detyret e parashikueme në plan e diku ja plotësisht. Derisa qëndron puna kështu, sigurisht në Krahinën t'onë nuk do te kryhet plani i këtij viti në kësi sektor i ndamë në rrethe e qytete, por në tanësi sigurisht se po, gjis e sila prap se prap nuk e plotson ate në përpikni. Ai, për këtë arsyene duhet që sejcili rreth e po qytet, t'a plotsojë ate edhe në ndamjet e veta në përpikni simbas reoneve e katundeve, si dhe simbas veteve dhe kombësinave. Vetem kështu do të zhduket analfabetizmi gjithkund me plan, tue u krye pa kurrfar mungese.

Këte herë po paraqesim gjendjen e këtij aksioni kaq me randësi për qytetin e Prishtinës:

Komisjoni i qytetit per luftimin e analfabetizmit asht i përbamë prej katër vetësh, nga nji prej sejcilit rejon-ndersa simbas udhezimeve dhe eksperijencës duhet që komisjoni të ketë edhe ma shum antarë, tue u përfaqësue të gjitha organizatat antifashiste dhe pushteti popullor. Prej vet punes shihet se komisjoni i qytetit të Prishtines nuk asht i lidhun me kurset ashtu si duhet dhe n'anën tjeter ndodhë qe nji antarit ose nji tjetrit i ngarkohen detyrë ma shum se sa si mund t'i kryej. Asht shum ma e përshtatshme, që sejcili antar te përgjigjet për organizatan që e perfaqëson. Tue pase nji kontroll tasizojit sigurisht puna do të shkojë ma mirë dhe zjatë kësaj do te dalloheshin të metat dhe përparimi i kurseve. Në Prishtinë Komiteti Shqiptar fort pak e ka krye misjonin e vet, kurse në realitet duhej qe ai te angazhohej edhe ma teper per grumbullimin e shqiptarve nder kurset analfabetike pa mbete asnji jashta tyne. Ne fillim t'aksjonit-ne muejin nandor udhej dobesi e madhe ne luftimin e analfabetizmit nder te gjitha rejonet e qytetit, por ma vone tue u-shtue interesimi prej organizatave popullore dhe prej pushtetit popullor u-permiresuen kushtet deri diku ma mire.

Ne planin e qytetit asht parapa qe ne vitin 1948 te mesojne me shkrue e kendue 1200 meshkuj e femna, shqiptare e serbe. Deri tash jane perfshi nder kurse vetem: 306 meshkuj shqiptarë, 403 femna shqiptare dhe 6 meshkuj serbe e 18 femna. Prej ketyne shifrave kuptohet lehte qe plani kryhet vetem ne 75%.

E pse mos te kryhet plani, e bile edhe te tejkalohet sikurse ne Prizren e ne Gjakovë? A thue nuk i ka kushtet edhe Prishtina si ato dy qytete?

Sigurisht se po, por çka qe këtu ka mungue forma e organizimit te mire dhe nuk asht marre puna me seriozitetin e duhun.

Ma se miri qendron reoni i III-te i qytetetit ku plani asht mbrritje ne 85%. Komisjoni i keti rejoni asht aktiv dhe e mban evidencen shum ne rregull. Puna ma e dobet ne te gjitha rejonet asht ne të IV-tin, komisjoni nuk interesohet aspak.

Kurset e meshkujve shqiptare ndihmohen prej mesuesve, gjithashtu dhe te femnave prej mesueseve, me perjashtim te njenit qe udhehiqet prej shoqes Merija Berisha. Dallohen ne pune si te palodhshem dhe ma aktive: Jakup Sahiti, Haki Mubaremi, Stanisha Mioviq, dhe Shyqeri Korteshi. Stanisha Mioviq perveç kursit ne qytet, udhehqe edhe nji tjeter 2 km. jasht qytetit ne kolibar. Shoku Shyqeri Korteshi asht shum aktiv ne punen e tij, i cili e ka shtue numrin e kursistave prej 24 vetesh ne 52.

Nder antaret e komisjoneve te rejoneve si ma punterë, dallohen Lebena Vuketiq dhe Ahmet Mehmeti. Keta te dy jane te palodhshem ne pune dhe nuk pritojne t'i thrrasin kursistat e kursistet personalisht nder shtepija sa here qe ato mungojne. Qe te dy keta e mbajne evidencen e kjarte dhe ne rregull.

Tue u mbeshtete ne rezultatet ma te mira te kurseve, nga ndihma qe i ka dhane Drejtorati i Arsimit keshillit popullor te qytetit te Prishtines, jane shpeblye ne te holla si ma aktivat, udheheqesat: Stanisha Mioviq, Jakup Sahiti, Haki Mubaremi, Gjyzide Haseni, Nazmi Krasniqi dhe Faik Xika. Gjithashtu jane lelendérue me leter lavderimi dhe disa udheheqese dhe udheheqesa te tjere.

Tue marre parasysh punen dhe te metat e ketij aksioni ne Prishtine, del ma se e domosdoshme qe organizatat antifashiste t'a marrin me serioziteti keto problem dhe t'i permirsojne te metat pa humbe kohe. Gjithashtu duhet-me gjithse asht afrue mbarimi i fushates-qe komisjoni i qytetit te shtohet edhe prej antareve te tjera dhe sejcili prej tyne te jape llogari para komisjonit. Asht e nevojshme qe komisjoni të baje mbledhje te rregullta te perjavshme, keshtu qe te shqyrtoje punen per mbarvajtjen e kurseve ne kondita ma te mira, mbassi keto jane ma te perzhtatshme se kudo ngjetti.

Suksesi gjysemvjetuer ne shkollen e ulte medicinale ne Peje

Shkolla e ulte medicinale ne Pejë asht shkolla e pare kenjsaji ne Krahinen t'on. Ne kete shkolle mesimet zhvillohen ne gjuhen shqipe e gjaja ma me randesi asht se ketu mes me e'o cajza shqiptare te Krahines t'onë qe ne vjetin e kalum jane çlirue prej çarshafit dhe kane marre rrugen e re drejte ardhmenis ma te mire e ma te lumtun. Ne kete shkolle mesojne edhe 4 te reja maloz ze, nji e re shqiptare nga Maqedonija dhe 9 te tjera nga Republika Popullore e Shqipnis.

Shkolla asht hape me ndihmen e Keshillit Qendruer te Kryqit te Kuq te Serbis kah mesi i vitit te kalum. Drejtorati i Shendetsis se KPK i a dhane kesaj shkolle ndihma tjera per vendosjen dhe jeten e mire te nxanesve n'internat.

Rezultati i gjysemvjetorit te pare asht si vijon: 4 veta me sukses te shkelqyeshem, 5 shum te mire, 12 me sukses te mire, 9 nxanes kane nga nji ose dy nota te dobta.

Por tue u marre parasyshe se nxaneset e kesaj shkolle jane me kualifikime te ndryshme shkollore dhe se nuk kan lidhje dhe mete tydra mesimi ne gjuhen shqipe, ky rezultat asht shum i mire.

Kjo shkolle do te perfundoje ne vjeten e ketij viti, ke ku qe prej saje do te dalin infermjeret e para te kualifikueme aq te nevojshme per institutet t'ona shendetsore. Ne vjeshte shkolla do te plotsohe perseri dhe do te [illegible] me rranue nji numer te madh shqiptaresh, prandaj asht e nevojshme qe çdo [illegible] shqiptare te ndihe per kete shkolle. Keshillat e Kryqit te Kuq, Organizata e Rinis dhe Komiteti Shqiptar duhet t'ang[illegible] qe te regjistrohen ne kete shkolle sa ma shum te reja shqiptare.

Dr. Celica

Shkolla e mesme medicinale ne Mitrovice ka korre suksese te mira

Gjatë gjithë kohës së Jugosllavis se vjeter ne Krahinen t'onë nuk ka pasë asnji shkollë mjeksore.

Ne fillim te tetorit te vjetit 1947 ne Mitrovicë asht hapë shkolla e parë e mesme medicinale trivjeçare. Ne vjetin e parë jane regjistrue ne kete shkolle 32 nxanese, prej te cilavet 15 veta jane nga Krahina e jone e 17 te tjera jane nga viset e ndryshme te R.P. te Serbis dhe te Malit te Zi. Per fat te keq ne vjetin e parë nuk asht regjistrue ne kete shkolle asnji femen shqiptare.

Shkolla asht e rregullueme mire dhe i ka te gjitha kushtet e nevojshme. Shkolla dhe disciplina e nxanesve asht ne shkalle te naltë.

Ne keto dite jane ba provimet ne biologji, kemi, gjuhë latine dhe Fizikë e jane dhane notat gjysemvjetore per gjuhet serbisht dhe rusisht, histori, gjeografi, matematike, punet shtepija e dhe fiskulture. Numri ma i madh ka pase sukses te shkelqyeshem dhe shum te mirë, kurse nji numer i vogel i a paste nota te keqija. Nota mesatare e krejt shkolles asht 3,54.

Ky sukses i mire asht korre ne saje te punes se palodhshme te profesorave dhe te nxanesve te cilet e kane kuptue drejte detyren dhe randesin e sherbimit shendetsuer.

Kurset analfabetike ne katundet e keshillit te vendit Orilat, rrethi'i Rahovecit

Në reonin e këshillit popullor të vendit Orilat të rrethit të Rahovecit, i asht kushtue nji kujdes i mirë luftimit t'analfabetizmit. Gjithsejtë në katundet e këtij këshilli punojnë 25 kurse për meshkujt shqiptarë dhe 47 të tjera për femnat shqiptare. Në të gjitha kurset i ndjekin rregullisht mësimet 400 meshkuj shqiptarë dhe 435 femna, gati të gjithë prej 14—45 vjeçë.

Ciltohet në kurs, burri 56 vjeçar, Smajl Gjurgjica, i cili me zell të madh i ka mësue t'i shkruej e t'i lexojë të gjitha germat dhe tash në fundi asht në gjendje me i lidhë ato edhe nder rrokje. Smajli nuk mungon kurrë prej kursit e asht shum i përpikët. Ka dëshirë të dijë shum e shum e prandaj shpesh herë e pyet mësuesin edhe për gjanat e tjera, jasht mësimit.

Kurset e femnave udhëhiqen prej pjonerësh e pjoneresh, me perjashtim të njenit prej 30 vetash, që udhëhiqet prej shoqes Shefkije Emini, me pak shkollë. Përgjithsisht në të gjitha korset puna asht tue shkue mirë dhe udhëheqësat ndihmohen herë mbas here edhe prej mësuesit të shkolles n'Orilat, Muharrem Gashti. Udhëheqësat pjonierë janë të palodhshem në punën e tyne. Me gjithëse atyne u duhet t'i studjojnë landet e mësimeve për vehte në kohen e lirë, prap se prap ata nuk kursehen për t'i mësue femnat analfabete. Në katundin Orilat e udhëheqë kursin prej 25 vetash pjonierja Sale Haliti. Me gjithse e vogël aje din t'i mësojë mirë grat, të cilat e duan fort ate dhe e ndigjojnë sikurse t'ishte mësuese e pjekun.

Dallohen ma aktivë n'udhëheqje të kurseve pjoneret e pjonerët: Kada Bajrami, Muharem Tahiri, Idriz Kasemi, Ibrahman Abazi, Adem Shabani, Tafil Ymeri dhe Syl Zymeri. Sejcili prej ketyne e udhëheqë kursin në katundin e vet.

Asht për t'u theksue se me ata te cilet kanë mësue në vjetet e kaluem, janë formue dy kurse: njeni i ultë dhe tjetri i naltë. Gjithësejt në të dyja përfshihen 47 vete. Kursin e naltë e udhëheq vetë mësuesi Muharrem Gashi. Ai e kontrollon punën edhe nder kurset analfabetike dhe ka nji interesim të veçant për'to.

Mbarvajtjes së punës së kurseve duhet t'i kushtohet dhe organizimit të konferencave që mbahen për çdo të djele me të gjithë udhëheqësat e tyne. Aty referohet puna e sejcilit kurs, të metat dhe sukseset. Prej andej udhëheqësat dalin ma të pregatitun për javet e ardhëshme e prandaj korren sukses të dukeshme.

Nga e gjithë kjo që u-përshkrue sipër, kuptohet se me vullnetin e mirë, me kujdesin dhë interesimin e organizatave antifashiste dhe me punën e vetmohueshme të mësuesit dhe t'udhëheqësave të rij të katundeve, kryhen besnikrisht disa nga detyrat e Planit pesvjeçar, kështu që fillon nder katundarët e katundaret naltësimi i tyne ne nji nivel ma të naltë kultural.

Padyshim, në fund t'aksjonit të këtij viti, po të vazhdohet e te perfundohet puna ashtu si ka filloe, me sigurì këshilli i Orilatit do të dallohet nder ma të mirët në Krahinën t'onë për përmbushjen dhe tejkalimin e planit në ketë sektor.

Tue e zhduke analfabetizmin krijojme kushte ma te mira per ngritjen e masava te gjana popullore ne nji nivel ma te nalte kultural, ekonomik, politik dhe shoqnor.

Folklori shqiptar i Gjakoves dhe bestytnit

Në qytetin e Gjakovës nuk asht i vogel numri i atyne të cilët jetojnë tue e mashtrue pjesen ende të mbrapambetun të popullit të këtueshem me "marifetet" e ngjajshme me ato të Mulla Ademit, Mulla Eminit, e Mulla Beqës, per të cilat kemi shkrue në shtypin t'onë. Por, n'anen tjeter, folklori shqiptar i Gjakovës asht edhe plot me kallxime humoristike, me të cilat pjesa e zgjuet e popullit të këtij qyteti i ka vue qysh moti në lojë këto "mrekullinat" me anen e të cilavet disa kanë rrnue e, edhe në shtetin t'onë te ri përparimtar, ende përpiqen me rrnue në kurriz të popullit t'onë.

Kishte qene nji herë, thuhet në nji kallxim popullor të Gjakovës, nji njeri, i cili kerkonte me gjetë nji punë me pak mundë e me fitim të mirë. Perpiqet me nji të njoftun të vetin dhe e pvetë athue çfarë zanati t'i a hynte që, si thamë ma naltë, të kerkonte djersë ma së pakti e të binte ma shum t'ardhuna. Ai tjetri i u-përgjegj:

Të mësoj unë se shka me ba: merr-u me "heqimi" sikurse unë. Qite fjalen se mundesh me shëndoshë çdo sëmundje me hajmalina, ujë të fryem etj. Mbasi këtu nuk ka doktora, njerëzit kanë me ardhë te ti, sikurse vijnë edhe te un, me gjetë "derman". Nder njiqind të sëmundë, njeni qëllon e shëndoshet (sepse ka sëmundje të lehtë që kalon vetë) e njerëzit kanë me kujtue se e shëndoshe ti. Për ata që desin, e ke kollaj: mundesh me thanë se e kanë pasë egjel. Kështu ty ka me të dalë zani, kanë me t'u shtue "myshterijt" dhe, mbrenda nji kohe të shkurtë, ke me i vnue punët në "dyzen".

Si u-fol ashtu - thotë tregimi - edhe u-ba. Kur, shka ngjau? Nji ditë na u-sëmue vet ai "ustahi" i këtij. Tue hanger darkë si ngutshem, i kishte mbetë ashti në fyt. Merr e jep, merr e jep s'ban. Ashti kurrqysh nuk i dilte. "Mrekullinat" i kishte për me i mashtrue të tjerët por jo për me i provue në trupin e vet. Njerëzit e shtëpis së këtij përpiqen gjithkahë për me gjetë nji njeri që t'a shptonte, t'i a nxirrte ashtin prej fyti.

Kërko e kerko, e dikuer e gjejnë: ishte ai "nxanësi" që kishte marrë mësi ne prej këtij. Ai, kur e merr vesht se per kend e kishin thirrë, bjen në pikë të hallit, prej frige se tashti do t'i dilte boja. Kur mbrrinë në shtëpin e tij, te dera e sobës së të sëmundit, i u thotë të tjerëvet: Rrini ju përjashta, se unë kështu e kam "tullusamin".

Kur hyn te i sëmundi, i thotë: Po shka kam me të ba, more, unë ty? Qysh kam me të shëndoshë, more, unë ty? Po ti vetë me ke mësue me rrejtë se jam "heqim". I sëmundi, "ustahu", sa e shef ate ashtu n'atë ditë, n'at hall e, tue i ra në mend se vet i a kishte mësue atij ato "marifete", i çohet nji gaz aq i madh sa... i del ashti.

—Mbassi të doli ashti, i thotë "heqimi i ri" "ustahut" të tij-të lutna mos i kallxo kujt si u-ba puna, por qite fjalen se të kam shëndoshë unë. Aman t'a pasha hajrin, se qetash e kam shtekun ma të mirën me u-njoftë prej të gjithëvet. Ustahu i parë i a jep fjalen se ashtu do t'i a banie. Si u-fol, thotë kallximi-ashtu edhe u-ba. Heqimit numer dy i dual fama edhe ma fort se perpara. Njerëzit e padijshem ngitsin edhe ma teper ke ai, per me gjetë "ilaç".

Ky kallxim folkloristik asht përgjegja ma e mirë per ata që perpiqen ase do të perpiqen me paraqitë luften t'onë kundra besimeve të kota si nji cenin të "besimit" etj. Folklora e jonë shqipe asht dëshmitare se populli i jonë, qysh në kohnat ma të vjetra, ka qenë per zhdukjen e këtyne mashtrimevet, por shtypësat dhe çfrytëzuesat e tij e kanë perkrahë mbajtjen e ketyne, sepse ashtu u ka interesue. Populli, tue mos mujtë me shfrye ndryshej, i ka luftue këto marifete ashtu si ka mujtë: me kangë ase me anë kallximesh, si ky që e ndigjova prej nji plaku të Gjakovës.

Sot, kur populli i jonë e ka fatin në duert e veta, kur klikavet të vjetra sundaese u asht dhanë grushti vdeksor, ai edhe don edhe mundet me e çlirue vehtën, fëmijt e vet nga çdo mbeturinë e së kaluemes së zezë, e me hecë perpara, në rrugen e perparimit, zhvillimit të gjithanëshem, jetes ma te lumtun.

„Komisjoni Ballkanik" organ i intervencjonistave Amerikan

Fitoret e armates Demokratike gjithnji ma teper po te tregojne hovin e fuqishem te luftes çlirimtare te popullit grek.

Shum ofensiva te shpartallueme, formimi i Qeveris Demokratike te Gjeneralit Markos, zgjedhjet per oushtetin popullor ne territorin e çliruem te gjitha keto jane fitore te mdhaja dhe hapa vigane ne lufte per lirin dhe pamvaresin e popullit grek.

Gjate gjithe kohes së luftes, qe e bani populli grek kundra pushtuesave italogjerman, dhe qe sot i duhet te baje kundra okupacionit dhe intervencjonit anglo-amerikan, te gjitha fuqit demokratike te botes kane qene n'anen e ketij populli. Lufta heroike e ketij gjithnji asht ndjekë me simpati nga ana e botes demokratike, e çdo fitore e Armates Demokratike asht konsiderue si fitore e fuqive anti-imperjaliste ne pergjithesi. Kjo lidhje e botes demokratike me luften e popullit grek, asht fue u-pa plotsisht ne kohen e fundit. Mbi ket gja ma se miri deshmojne "Keshillat kombetare per ndihmen e popullit grek" te cilat po formohen ne shum vende t'Europes (France, Poloni, Jugosllavi, Rumuni, Bullgari, Hungari, etj.) Ky akcion i madh i fuqive demokratike ne bote nuk e tregon vetem simpatin, me te cilen ndiqet lufta çlirimtare ne Greqi, por perfaqeson edhe njohjen nderkombetare te drejtave te popullit grek, tregon rrugen e drejte qe e ka zgjedhe ky.

Mirepo, me gjithe kete imperjalistat anglo-amerikan, ne menyren ma te terbueme dhe kundra dispozitave themeltare nderkombetare, bajne gjitheshka per ta shtype levizjen çlirimtare ne ket vend. Me intervenimin e hapet t'armatosun, me furnizimin e ushtris monarko-fashiste dhe me udheheqjen e njisive te saja, imperjalistat anglo-amerikan nuk e kane ba Greqin vetem nji vend lufte te pergjakshme, por po e bajne nji nga vendet e veta pikenisje, prej kah do te filloishin me e realizue planin e vet t'ekspanzionit te ri.

Provokimet ndaj shteteve demokratike fqije qe i diktojne "keshilltaret" dhe shtabet amerikane, e deshmojne ket pune ma se miri. Nuk kalon asnji dite e që monarko-fashistat te mos i dhunojne kufijt e Republikes Popullore te Shqipnis. Vetem prej 16 kallnuer te ketij vjeti monarko-fashistat kane ba 18 sulme provokimi kundra Shqipnis dhe disa provokime kundra Jugosllavis dhe Bullgaris.

Intervencjonin e vet dhe veprat provokuese intervencjonistat amerikane tentojne me i mbulue me akuza kundra Bullgaris Demokratike, Shqipnis dhe Jugosllavis, edhe keto i akuzojne per "perziemje", "te cilat shkaktojne turbullime ne Greqi". Veçanrisht per kete qellim asht aktivizue i ashtuquejtuni „Komisioni ballkanik", i cili ne te vertete ne menyrë te paligjeshme, asht formue per k't qellim nga ana e" maqines votuese" n'Asamblen e Pergjithshme. Ky komisjon, i perbam kryesisht nga gjeneralat amerikan diplomatet dhe admiralet, asht dergue ne Greqi dhe asht ba nji organ i intevencjonistave anglo-amerikan. I finansuem nga qarqet sunduese amerikne, ky asht ba nji nga insrumentet ma te randsishme te politikes se pa-turp, nji nga nxitsate turbullimeve dhe çregullimeve ne kufijt e veriut. Tue i lejue dhe ma shpesh i shfrytzue provokimet e pa-turpshme, nga nji ane, punon pa pushue ne mbledhjen e "shenimeve" "deklaratave", "dokumentave" nga ana tjeter, me anen e te cilave tenton, qe te gjithe pergjegjesin per gjendjen ne Greqi t'a hjek nga intervencjonistat amerikan dhe t'iu a ngarkoje fqijve paqedashes te Veriut.

Materijali "dokumentar", dishmitaret" dhe trillimet mbi divizjonet internacjonale te "Karllo Marks" dhe "Libkneht" si dhe shpifjet tjera jane vetem nji zhurme mizer (e thate). Shpifjet e "Komisianit ballkanik„ amerikan nuk mund t'a mashtroine sot kerkend. E gjithe bota e din se ketu asht fjala per intervenimin e hapet amerikan, mbi mbajtjen me force te regjimit monarko-fashist n'Atin. Gjithashtu e gjithe bota e ndin luften e suksesshme te popullit grek dhe t'Armates se tij Demokratike e cila dita dites po i jep anmikut grushte gjithnji ma te randa.

As okupatoret anglo-amerikan, si dhe as njisit kuislinge nuk munden me ia dale luftes heroike te popullit grek, nuk munden me i u perballu me sukses sulmeve me mjeshtri dhe eksperiencë t'Armates Demokratike te Gjeneralit Markos. Lufta e suksesshme e njisve te saje ne Peloponez, qe asht nda nga mundësit e furnizimit dhe te ndihmes s'armatosun nga jashtë, flasin ma se kjarti mbi luften qe e ban vet populli grek dhe i rezojne posht te gjitha trillimet e "Komisionit Ballkanik" dhe te pushtet-mbajtesave t' Atines. Ne fund pohimin shum te vleshem ne ket drejtim jep senatori amerikan Bruks, i cili, i pa knaqun me rezultatet e deritashme t'intervencjonit ne Greqi, ka deklarue:" ne po i dergojmë armë ushtris qeveritare, e ato gjinden ne duert e partizanve grek. Asht e pamohueshme se partizanet greke pajisen me arme amerikane".

ATHINË:

Nën titull: „Si i trillojnë shpifjet e veta agentat dhe spijunat e t'ashtuquejtunit „Komisjoni Ballkanik", radio-stacjoni i Greqis se lirë ban nji komentim, ku në mes te tjerash nënvizohet se aktiviteti i Komisjonit Ballkanik„ i ban me qeshë jo vetem popllin grek dhe opinjonin publik botnuer, por edhe nji numër te mirë „nacionalistash" grek. Ay dergon-thuhet ne komentin-nenkomisjonin e vet ne Kozhanë, e Armata Demokratike i shpartallon monarko - fashistat n'afersit e Athinës, ose dergon nenkomisjonin n'Aleksantropollis ne Traki, kur Armata Demokratike i jep grushte të forta anmikut afër Navpaktijes, ne jug te Greqis. Ay dergon nenkomisjonin e vet ne Janin, e lufta e flakët zhvillohet ne rejonin e Spartës, ne Kritë, Samos dhe ishuj te tjerë, qe ndahen nga kufijt verior te Greqis jo vetem me male e rrafshina por edhe me detë.

Mbas ngjarjeve ma të reja „Komisjoni Ballkanik" me shpifjet e pa themelta tenton me i terhjekë vrejtjen popullit grek dhe t'opinionit publik botnuer nga disfatat e reja te monarko-fashistave. Nderkaq, klithmat dhe deklaratat e deputetve n'asamblenë monarko-fashiste i demaskojnë ma së miri rrenat dhe trillimet e agentave dhe te spijunave të „Komisjonit Ballkanik".

Fuqija ofensive e Armates Nacjonal-Çlirimtare ne Kine po shtohet dita dites

Tue e komentue fitoren mbi Liajong, korrespodenti i agjensis guerrare „Kina e Re", per frontin veri linduer, shkruen se çlirimi i ketij vendi te randesishem drejt Mukdenit dhe zhdukja e pese divizioneve komplete te Kuomintangut ne luftim t pese ditesh, tue mos i llogaritë ne ket ras trupat tjera te shpartallueme, paraqet pergjegjen ma te mire, per t'ashtuquejtunen „strategji e re" te komandantit te trupave te Kuomintangut Vei Li Huange.

Me çlirimin e Liaoangs-jo vetem se asht thye rrethimi i fortifikimev ne jug te Mukdenit, por jane izolue fortifikimit e Kuomintangut ne Anshan dhe Jingkou.

Tue folë mbi faktin se këto fitore i kanë hjedhë nji dritë te posaçme teknikes dhe moralit t'Armates Nacjonal - Çlirimtare, korrespodenti thekson se çlirimi i qyteteve Hsinlintune, Liaoangs dhe Çangvua rregon fuqin ofensive gjithnji ma te forë t'Armates Nacjonal - Çlirimtare dhe te moralit te saj te naltë. Nga ana tjeter, Kuomintangu nuk guxon me dergue asnji ndihmë te trupave te ... mbas sulmit te parë t'Armatës Nacjonal-Çlirimtare. Ky asht nji faktor i ri i cili asht pa veçanerisht ne Liaojang, faktor i cili do te zhvillohet edhe ne t'ardhmen e i cili do te ndikoj ne zhvillimin e luftes ne Mançuri.

Lufta ne Greqi

ATINË

Radjo — stacjoni i Greqis se Lirë transmeton komunikaten e Shtabit e Pergjithshem t'Armates Demokratike greke, te datës 14 fruer, ne te cilen thuhet:

"Njisit e Shtabit qendruer te Makedonis kanë nder natë, prej datës 8—12 fruer, nji seri tanë sulmesh kundra objekteve t'anmikut ne teritorin e lindës te Selanikut. Naten e m s te 9 e 10 fruer nji it t'ona kanë rrah me artileri objektet e qytetit te Selanikut. Janë hjedhë afër 150 granata. Keto operacjone jane kryet si mbas planit te paraparë me sukses te plota.

Me 9 fruer nji-it e Armates Demokratike i kanë sulmue monarko-fashista afer katundit Eksamino dhe Liti. Nandë pjesatarë te „gardes omb are" janë dorzue pa luftë, gjithashtu me 9 fruer nji t e Armates Demokratike kanë hy ne katundin Lajna (Langadas).

LAJME TE SHKURTA NGA BOTA

INDONEZI

Tue e komentue fjalimin, qe tash së voni e ka mbajtë me anë të radjos mbretëresha holandeze Vilhelmina, fletorja „Nacjonal" konkludon se holandezet me ndihmen e Shteteve të Bashkueme t' Amerikës përpiqen me krijue n' Indonezi sistemin kolonjal, i cili t' tanë vendin do t'a bante burim për landet e para, për realizimin e „Planit Marshall për sklavërimin e Europës". Fletorja „Somber" shkruen se holandezet po përpiqen me ua shitë Shteteve të Bashkueme t'Amerikës të gjitha burimet ekonomike t'Indonezis dhe mbarë vendin me ia nenshtrue politikes së Ministris së Punëve të Jashtme amerikane, për të mujt me e realizue „Planin Marshall."

XHAKARTA:

Në shum vende e Javes perendimore janë tue vazhdue perleshjet e armatosuna ne mes t'ushtris holandeze dhe indonezianë. N' afersit ë Kravangut janë ba luftime të mdha-a, ku trupat holandeze te ndihmueme nga artilerija po i sulmojne pozitat indoneze.

POLONI:

Në Varshavë asht nënshkrue traktati i tregtis në mes të Polonis dhe Finlandes. Në bazë të këtij traktati Finlanda do t'importojë nga Polonija qymyr, minerale hekuri, prodhime t'industris metalurgjike, elektro motora maqina, prodhime t'industris kimike, sheqer etj.

Vlefta e eksportimit te përgjithshem nga Polonija për në Finland, mbrenda nji vjeti, do t' arrijë në 15 miljon dollare. Polonija do të marrë nga Finlanda ne shkëmbim celulozen, prodhime të ndryshme t'industris së letres, buker dhe prodhimet e tij, asbest etj.

SH.B.A:

Në qarqet financjare të Washingtonit shtohet friga gjithnji ma tepër, se Kongresi do t'i zvogëlojë mjaft kredinat e nevojshme për realizimin e „Planit Marshall". Friga shtohet edhe ma tepër për shkak të kerkesave të qeveris për kredi a të reja të nevojshme për zbatimin e „Doktrines së Trumanit" në Greqi dhe Turqi. Keto qarqe financjare parashofin se kjo kerkesë e re do të basi në nji opozitë të fortë në Kongres. Antaret e Kongresit deklarojnë se qeverija i ka mashtrue në vjetin e kalueme kur ka flitmue se „ndihma" për Greqin dhe Turqin do të jetë e mjaftueshme dhe se nuk do të kerkojë ma kredina të tjera.

FRANCË:

Ministri francez i komunikacjonit e ka refuzue lutjen e konfederates gjenerale franceze të punes që t'i dhanë mundësi për transportimin falas të gjanave ushqimore, që i kanë mbrrijtë nga sindikatat e Jugosllavis e te Polonis, në ndihmë për familjet e grevistav. Ministri i furnizimeve gjithashtu ka refuzue çfardo ndihme qoftë përsa i përket s'përndamjes së drejtë të kësaj ndihme.

Merret vesht se në Dunkerk ka nji kohe të gjatë që rrijnë grumbull 35 toneleta sheqer e 12 voj që sindikatat e Polonis e të Jugosllavis i kanë dergue për ndihmë. Me 6 fruer në Ilmanin e Tylo it ka mbrrijtë edhe nji vagon sheqer, e cila sindikatat e Jugosllavis e kanë dergue për femijt e puntorëve francezë.

FRANCË:

Konfederata e pergjithëshme franceze e punës ka korrë nji fitore të re të randësishme. Federacjoni i puntorve te shtypjes botuese se i ka publikue rezultatet e votimeve ne te gjitha degët sindikale te Vendit ne lidhje me orjentimin sindikal. Per bashkimin ne kuadrin e Konfederacjonit te pergjithshem te punes janë deklarue 63%, nga te gjith puntort. Tjera vota jane dhanë per grupet e ndryshme sindikale te mbarë Vendit.

Ne Sindikatin e sipermarrjeve botuese te Krahines se Parisit kane votue 10 198 puntore ne favor te Konfederates, ... e kundra saj kanë votue gjithsejt 1874.

SHQIPNI:

Simbas propozimit të Kryetarit të Qeveris, Presidiumi i Asambles Popullore të Shqipnis i ka ba disa ndryshime te reja ne qeveri: Tuk Jakova asht emnue minister i industris, Kristo Themelko, ndihmës minister i mprojtjes popullore, Kiço Ngjela, minister i financave, Nadije Duma minister i arsimit, Mehmet Shehu minister i komunikacjonis dhe i Postë—Telegrafave.

Presidiumi i Asambles popullore gjithashtu e ka emnue Ramadan Çitakun per te deleguem te jasht'zakonshem dhe ministër fuqiplotë i R. P. te Shqipnis prane Presidiumit te Republikes Federative Popullore te Jugosllavis.

BULLGARI:

Me 9 te k. m. dy avjona turk te tipit „Spitfaier" kane kalue kufin bullgar dhe me nji nalësi prej 150—200 metra kanë fluturue mbi vendin Sozopol etj, tue hy 65 km. thellë ne teritorin bullgar. Me gjithe shejet e rojeve kufitare per t'u kthye, avjonat kanë vazhdue me fluturue mbi teritorin bullgar, kështu që fuqit kufitare janë detyrue me hapë zjarr. Njeni aeroplan asht rrxue dhe asht mbytë n'ujë 200 metra afër Sozopolit, ndersa tjetri asht rrxue 5 km. afër Sozopolit. Piloti i avjonit të ramë ne det ka vdekë, kurse piloti i avjonit tjeter asht kapë.

Ky nuk asht i vetmi rast i provokimeve te ketilla nga ana e Turqis. Rreth kesaj ngjarje qeverija bullgare asht tue i ba hetimet e duhuna.

JAPONI:

TASS-i njofton: si mbas fletores „Arahata" Komiteti Qendruer i Partis Komuniste te Japonis ka mbajte mbledjen plenare ku asht diskutue mbi situatan politike te vendit e gjithashtu mbi konsolidimin e Frontit te perbashket t'organizatave demokratike. Nga mbledhja plenare e Komitetit Qendruer asht publikue nji komunikatë me te cilen Partia Komuniste thret popullin me e krijue frontin kombetar demokratik per mbrojtjen e pamvarsis dhe demokracis.

LIBI:

Levizja per çlirimin kombëtar të Tripolit i ka dergue nji notë Ministrit te Puneve te Jashtme Britanik Bevinit, në të cilen bahet protest per dhanien e bazes airore Mellaha afer Tripolit Shteteve te Bashkueme t'Amerikes. Ne notë thuhet se populli i Libis e konsideron ket akt si komplot te ri imperjalist, që u ngjet atyne komploteve të tjera që i bajnë fuqit imperjaliste kundra popujve arab. Justifikimi mbi dhanien e perkohëshme të kesaj baze nuk asht i vertetë. Ky akt asht vetem nji pjesë e marrëveshtjes anglo-amerikane mbi „mprojtjen e perbashket" të Mesdheut.

Botim i Keshillit Krahinor te Frontit popullor; Shtypshkroja Krahinore „PROGRES"
Pajtimet ne fletore i venoni: Administrata dhe ekspedicioni, Numri i çekut 47-2002